

ప్రతి దిన ముద్రక టింపంబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } ఛెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 6-వ తేది స్థానువారము } No 108
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర అధిక శ్రావణమాస బహుళ పంచమి } సంచిక ౧౦౮

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
బావును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల హాపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నోవ్వులకు నంజీవివంతిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నవా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబు కెటిపీథి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరీరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి

గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా

1. 4½% అప్పవత్రములు. 1955-60

నూటికి రు 94 చెల్లించవచ్చును. 1955-60

సం॥ మధ్య నూటికి 100 చొ॥ తిరిగి యివ్వబడును.

2. 4½% బాండ్స్. 1934.

నూటికి రు 97-8-0 చెల్లించి 1934 సం॥లో నూటికి నూరు పొందవచ్చును.

పై రెండు విధముల పత్రములకు యివ్వబడు చందాలు రొక్కముగాగాని, ఇండియన్ ట్రెజరీబిల్లులు లేక
1928 సం॥ 5½% వార్ బాండ్స్ గా నుండవచ్చును.

ట్రెజరీబిల్లులు, అందు నమోదుచేయబడిన రొక్కపు విలువకు వాయదా చెల్లనికాలములో సం॥ నూటికి
రు 2 వంతున తక్కువ విలువకు పుచ్చుకొనబడును.

1928 5½ వార్ బాండ్స్ రొక్కము మాదిరిగా వాటి మెచూరిటీ విలువప్రకారము అనగా 100 కి రు 105
చొ॥ అందుమీద 1928 సెప్టెంబరు 14 వ తేదితో అంతమయ్యే అర్థసంవత్సరమునకు నూటికి రు 5½ వంతున వడ్డీ కట్టబడును.

పై రెండువిధముల పత్రములు 1928 ఆగస్టు 7 వ తేది నుంచి యివ్వబడును. లోను, బాండ్సు మొత్తం సంఖ్య
18-8-1928 తేదిలోగా 35 కోట్లరూపాయలైన పిమ్మట నోటిసు లేకుండగనే విరమించబడును. 1928 ఆగస్టు 7 వ తేది సా
యంత్రమునకే 35 కోట్లరూపాయలు పూర్తిఅయిన రొక్కచందాదారులకు, కోరినదానికంటె తక్కువ మొత్తమునకే
అలాట్ మెంటు చేయబడును.

పై వాటికి దరఖాస్తులు ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, హెడ్డు ఆఫీసులోను బ్రాంచి లన్నిటిలోను,
కంట్రిలరు ఆఫ్ కరెన్సీ, కలకత్తా, అకౌంటెంట్ జనరల్, మద్రాసు, బర్మా, లేక గవర్నమెంటు ఖజానాకు పంపనగును.
పూర్తి వివరములు వలయువారలు ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు నోటిఫికేషన్ 27-7-1928 తేది నెం యఫ్ 18- యఫ్
28, చూడనగును. నోటిఫికేషన్ కాపీలు, పై ఆఫీసు లెవ్వంటియం దైనను దొరకగలదు.

చెన్నై పరి బహారు ఫరలు

1928 సం॥ ఆగస్టు 6-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

చెన్నై సుబ్బానాథులు		
చెన్నై సుబ్బానాథులు	12 12 0	18 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	13 8 0	14 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	13 8 0	17 8 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	11 0 0	12 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	18 0 0	22 0 0

2. ధాన్యములవస్తువులు

చెన్నై సుబ్బానాథులు	15 0 0	16 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	12 14 0	13 8 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	14 0 0	18 8 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	14 0 0	17 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	11 0 0	12 0 0

3. నూనెలవస్తువులు

చెన్నై సుబ్బానాథులు	145 0 0	150 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	14 0 0	21 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	50 0 0	53 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	48 0 0	46 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	119 0 0	116 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	16 0 0	16 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చెన్నై సుబ్బానాథులు	112 0 0	115 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	75 0 0	80 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	77 0 0	84 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	91 0 0	105 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	40,48	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	50,58	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	29 0 0	49 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	27 2 0	27 6 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

చెన్నై సుబ్బానాథులు	81 0 0	88 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	29 0 0	81 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	26 0 0	81 0 0

6. నూలు

చెన్నై సుబ్బానాథులు	8 2 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	5 8 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	6 0 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	7 10 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	11 18 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	6 0 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	10 12 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	4 12 0	

7. దూది

చెన్నై సుబ్బానాథులు	897 8 0	
---------------------	---------	--

8. లోహములు

చెన్నై సుబ్బానాథులు	62 12 0	68 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	21 0 0	21 2 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	18 8 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	225 0 0	280 0 0
చెన్నై సుబ్బానాథులు	268 0 0	278 0 0

రంగులు

చెన్నై సుబ్బానాథులు	58 0 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	1 10 6	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	1 10 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	1 2 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	1 8 6	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	1 8	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	4 4 0	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	1 0 6	
చెన్నై సుబ్బానాథులు	1 2 0	

రూపాలు (స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము

కర్నూలు 3-8-1928, 1-వ తేది మధ్యాహ్నము చెన్నై పురి ప్రభుత్వ ప్రధానాధికారులకు గౌరవనీయులును నగు డాక్టరు సుబ్బానాథులకు ఈ గ్రంథాలయమును పీఠించుట కు దయచేసిరి. గ్రంథాలయమును పంపిణీచేసిన ఆహ్వానపత్రముతోను అలంకరించబడియున్నది. జిల్లా విద్యాకాంక్షాధికారులు గ్రంథాలయమును గురించి వారికి వివరించిరి. మంత్రిగారు సంతసించి ప్రేమకుల పాత్రమున తమ ఆభిప్రాయమును వ్రాసిరి. వారి పుస్తకమాలలకప్పులకుగ జేసిన పిదప పథకమును వినిపించి వారికి వినిపిత్రము జపగలదనెను. అందలి ఆంశములలో కడచిన సంవత్సరము గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు లిచ్చుటలో ఇందుమించుగా ప్రత్యుపాధిపతుల కురచిరియు కర్నూలు కడప జిల్లాలకు ఒక్క పైసాకూడా అందచేయలేదనియు, గ్రాంటు లిచ్చుటకు సామర్థ్యము ఒక అర్హతగా నుండుట త్వరలో తొలగించుటచేసియు, ఒక పుస్తకములకే కాక వార్తాపత్రికలకును పహాయము చేయవలెననియు, గ్రాంటులు ఎప్పుడో ఒకసారి గాక ప్రతిసంవత్సరము ఇచ్చుచుండవలెననియు, అనేక గ్రంథాలయములు సిబ్బందికి ద్రవ్యము లేక ఎన్నడో ఒకసారి క్షీణించుచున్నవి యిట్లు క్షీణించకుండ ప్రభుత్వమువారు పుస్తకములకు బహుం సిబ్బందికి ద్రవ్యపహాయము చేయుట అత్యవసరమనియు విన్నవించుకొనినవి ప్రధానాంశములు. నెలకు 20 రూపాయలవరకు సంవత్సరమునకు 240 రూపాయలు ప్రభుత్వమువారు ఈ గ్రంథాలయ సిబ్బందికి దయచేయగలిగినచో అంతకు తక్కువగాని మొత్తమును తక్షితర ఖర్చులకు అనగా వార్తాపత్రికలు పుస్తకములు కొయ్యసాము గ్రంథాలయధన మరమ్మత్తు మొదలగు విషయములకు గ్రంథాలయము వ్యయము చేయవలసి విన్నవించుకొనబడినది. ప్రభుత్వమువారు రట్లుచేయవలెననియు ఈ మనవిని పురపాలక సంఘము వలనగాని జిల్లా బోర్డువలనగాని నెరవేరునట్లు అనుభవమునగలవలెనని విన్నవించుకొనబడినది.

అందుకు మంత్రిగారు ఇటీవల సవరింపబడిన చట్టము మేరకు సానికి ప్రభుత్వమునకు ఇట్టి సంస్థలకు ద్రవ్యపహాయము చేయు అధికారము కలదనియు, మునిసిపాలిటీవారు, జిల్లాబోర్డువారు ద్రవ్యపహాయము ఇట్టి సంస్థలకు చేసినచో ప్రభుత్వమువారు అడ్డుచెట్టలు లేదనియు, ఈ విషయమున తాము చేయకలిగినంత చేతుమనియు బహులిదిరి. వారు దయచేసినందులకు వంద నమస్కరించుటతో పథకముగి సెను.

జిల్లాబోర్డు ఆఫీసు

2-వ తేది ఉదయము మంత్రిగారు జిల్లాబోర్డు ఆఫీసు నకు విచ్చేసిరి. చాలాకాలమునుండి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నుండి నూతన బోర్డు ఆఫీసు భవనమును నిర్మించుటకు స్థలము మొదలగు విషయములకు ఏర్పాటుచేసిన రా. బి. సి. వి. రంగారెడ్డిగారికి కృతజ్ఞ జూపుచు బోర్డువారు నూతన భవనము నకు వారిపేర "వంకటరంగ బిల్డింగు" అను పేరిట గొప్ప సభను చేర్చియుండిరి. మంగళతూర్వములు పూజలు జరుగుచుండ మంత్రిగారు పునాదిరాతిని నిలిపిరి. ఛాయాపటము తీసికొనబడినది. రా. బి. సి. వి. రంగారెడ్డిగారును విచ్చేసియుండిరి. మంత్రిగారు భవనమును ప్రకటించుచు కాశ్యపాభివృద్ధి దయచేత భగవంతుని ప్రార్థించిరి.

No. 315.
దివ్యమైన నువాసనగల పబ్బు. పరిశుద్ధమైనవస్తువులు, శ్రేష్ఠమైన చందనతైలము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.

P. O. BOX 237

3433

MADRAS

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఎలక్ట్రిక్ స్కీము

ఆగస్టు 3:—ఈనెల 11వ తేది ఎలక్ట్రిక్ సబుర్బాన్ వారు పహాళేమై ఏదీయో యొక కంపెనీకి కంట్రాక్టు నిచ్చుటకు ఆ తేదిని ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీరుగా రిచిటికవచ్చి సబుర్బాన్ కంపెనీవారికి సాయము చేయుదురు. పెండ్లనంపిన కంపెనీని ఏదీయో, ఇంజనీరుకూడా ఆ తేదికి యిబటికొస్తున్నా.

భారత మహిళా సంఘము

ఈ సంఘమునకు మ్యునిసిపలు కాన్సిలువారు పశువుల ఆసుపత్రి స్థలమును అందులోనున్న యింటిని యిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. ఆ తీర్మానము నియమబద్ధముగ లేదు. కాబట్టి ఎందుకు రద్దు చేయబడకూడదో తెలుపవలసినదిగ గవర్నమెంటువారు మ్యునిసిపలు కాన్సిలువారికి తోడును ఉత్తరువు నంపిరి.

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

వచ్చే నెలలో మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు జరుగును. ఈ సంవత్సరము ఆరుసార్లు భాగ్యములు.

భాగ్యమును తెలిపినగా:—మరుకెళ్ల సింహాద్రిగారు 2 కిందల్యోగి వియగారు 3 కావలి కంకరరావుగారు 4 కట్టమంచి కొలందరెడ్డిగారు. 5 గూడూరు లక్ష్మణరావుగారు 6 మహమ్మదు బురహాద్రిగారు సామెలుగారు. ఈ ఆరుగురిలో గూడూరు లక్ష్మణరావుగారి పేరు వోటర్ల జాబితాలో లేదట. అందువలన వారు పోటీచేయజాలరు. విలిగిన ఐదుగురు పోటీచేయుదురని తెలియుచున్నది.

రెండు సంవత్సరములకు చేరుమా అన్నిక జరుగును. కాబట్టి అన్నికనిమిత్తం ఇప్పటినుండి ఎన్నికలలో మరుకుదన మెక్కువి కన్పించుచున్నది. ఈ యేటినుండి జరుగు ఎన్నికల ఫలితమువలన రానున్న చేరుమా ఎవరైనది నిరూపించవచ్చును. ఈకారణమువలన ఇప్పటినుండి ఎన్నికలలో శ్రద్ధ పనిజరుగును. ఆప్పుడే ప్రచారము సాగినది ఫలిత మెటులనుండునో.

నేపనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెటిరేపులాభములపద్ధతి నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతుల యొక్క వివరములు.

యూ దిగువవారికి వ్రాసిననుగోనుడు.

హిందూ దేశములో యిట్టిలాభములను చూపు కంపెని యిదిలేవు మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్సుమెంట్ పేరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

బ్రాంచి శ్రేణులు:—సి. ఎఫ్. మాధవరావు, నేపనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని, 117 అర్బినియంస్ట్రీట్, మద్రాసు.

చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య, వాగ్గెరక సర్కారు, బెజవాడ.

మలేరియాను తుదముట్టించుటకు

ఎసనాఫలి

జగత్ విఖ్యాతమైనది. సకలవిధములైన మలేరియా జ్వరములను పూర్తిగా నయమొనర్చగలదు. స్క్విన్ అభివృద్ధిని త్వరగా తగ్గించగలది. ఇంతకంటె కావలసినది మరేమున్నది.

కెమిస్టు లందరివద్దను దొరకును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—గోరియో లిమిటెడ్ పోస్టుబాక్సు నెం 159, బొంబాయి.

బెంగాల్ వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

మంత్రి గారికి పరాభవము

గ్రామ సంచాయితీ సవరణ చట్టపు చర్చ పూర్తి చేయుటకు మంత్రిగారు వెనుకంజ వేసిరి కలకత్తా, ఆగష్టు 5:—నవాబు మువరఖ్ హుస్సేన్ గారు (మంత్రిగారు) గ్రామ సంచాయితీ చట్టమునకు సవరణ చట్టము నుపపాదించియుండిరి.

సభా వ్యవహార ధర్మము ననుసరించి యీ సవరణ చట్టము రెండుమాటలు పాఠపాదించబడెను. మూడవమాటకూడ ఉపపాదించబడవలసి యున్నది.

కాని యీ సవరణ చట్టమునందు కొన్ని సంస్కరణలను స్వరాజ్య సభ్యులు పాఠపాదించిరి గవర్నరు మెంటువారు ఈ సంస్కరణలు చేయగూడదని ప్రతిపాదనపట్టె యున్నను స్వరాజ్య సభ్యులవారి సంస్కరణలనే ఆధిక సంఖ్యాకు లామోక్షించుటచే సవరణ సంస్కరణలు తీర్మాన రూపమున నెట్టెను. ఈ సంస్కరణలవల్ల సవరణ గ్రామ సంచాయితీ చట్టము అమలుపరచుటకే ఆసాధ్య మగుచున్న దని గవర్నరు మెంటువారు భావించిరి.

కనుక యీ సంస్కరణలు సవరణ చట్టములలో చేయబడుటవల్ల మంత్రిగారు సవరణ చట్టమును మూడవమాటకు సభలో ప్రతిపాదించ వలసియున్నను ప్రతిపాదించుట మానుకొనిరి. ఆచిత్తుచట్టము మూడవమాటకు ప్రతిపాదించబడవలసినదిగా స్వరాజ్యసభ్యులు కోరిరి. కాని చిత్తుచట్ట ప్రతిపాదకుని యిచ్చును లేనిదే ఆతనిని ప్రతిపాదించవలసినదిగా ఒత్తిడి చేయుటకు పిలువలేదని సభాధ్యక్షుడు బహుచెప్పెను. చట్ట ప్రతిపాదకులయిన మంత్రిగారు ఇప్పుడు యీ సమావేశముందు కొన్ని కారణములవల్ల మూడవ ప్రతిపాదన చేయనంతమాత్రము చేత సవరణ చట్టమునే ఆయన పూర్తిగా ఉపసంహరించుకొనినట్లు గ భావించ వలసిలేదనియు ఆయనయొక్క అవకాశమును తరగియును పురస్కరించుకొని యంతాక సమావేశము జరిగినప్పుడు ఆయన ప్రతిపాదించుటకు ఆయనకు హక్కుగలదని సభాధ్యక్షుడు స్వరాజ్యసభ్యులకు బహుచెప్పెను. (ఫీ. ప్రె.)

సైమను కమిషను సహాయసంఘము

సైమను కమిషనువారి విచారణయందు తోడ్పడుటకై శాసనసభా ప్రతినిధులు గల సహాయ సంఘమును ఏర్పాటు చేయుటకై వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో వోట్లు తీసికొనబడినది ఈ సహాయసంఘమునందు 7 గురు సభ్యులు ఉండవలయును కాని యీ 7 సభ్యత్వ స్థానములకును 29 మంది అభ్యర్థులై పోటాపోటీగా నున్నారు. రేపు ఉదయం 10 గంటలకు ఎత్తుకొనబడినవారి పేర్లు ప్రకటించబడును.

బెంగాలు సైమను ఉపసంఘము

కలకత్తా, ఆగష్టు 4—వంగరాష్ట్ర శాసనసభనుండి యీ దినము 7 గురు సైమను కమిషను ఉపసంఘముగ నియమించబడిరి. డబ్ల్యు ఎల్ ట్రావర్సగారు నాటిపూరు మహారాజాగారు మిమోగింగు మహారాజాగారు వర్ ఎ. కె. గజ్జువిగారు, ఖాబు. కె. కె. ఫరూకిగారు, ఎ. కె. ఫజ్జులు హామగారు, మాల్యి ఆల్బులు కాశిమగారు.

29 గురు అభ్యర్థులలో పై ఏ యగురు ఎత్తుకొనబడిరి. వీరిలో 1 యూరోపియను, 2 హిందువులు, యనానియనుపార్శివారు. 4 మహమ్మదీయులు (రెండుపక్షములనుండి చెడియదగు) గలరు.

సాంకేతికసంఘములకు ఎన్నికలు రహస్యముగ జీటింగు చేయువధిని జరుగవలెనని అధికారతరఫావల ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నేడు శాసనసభలో ఆమోదించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

WANTED.
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare certificate on 2 annas stamp. Apply to Central Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 37

శాండో లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది!
20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము
ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహత్కృతిచే క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. ఈ శాండో లేహ్యము నేవించిన యిండియను గుర్బలత్వము వ్యక్తపలనము, కాప, క్యాప, పొండుపు, దుర్బలత్వము, అక్షచి, గుండెదడ, నిక్కాక, పురాతనజ్వరము మొదలగు మేహవ్యాధులు నివృత్తియై యిండియపుష్టి కలుగును. దేహదాహధ్యము వృద్ధియగును. ఇది ప్రతివాడును తప్పక నేవించదగినది. అనేక యోగ్యతా పత్రములు వచ్చుచున్నవి. ఇంకా దీని అద్భుతగుణములు వాడుబిధము దబ్బాలో పంపబడును. ఒకడబ్బా నేవించినచో దీని అద్భుతగుణమును అనతి కాలములోనే బడయగలరు. ప్రేమకరు లగినట్లుగనే తప్పక గుఱుమనిచ్చును. నేడే ఒకడబ్బాకు ఆర్డరు వ్రాయుదు మేనేజరు:—

గుప్త ఆయుర్వేద నిలయం,
బరంపురంపేట, గంజాంపేట.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్వము, కుష్ఠవృక్షము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించుమంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు వాయిను. 20 తులముల డబ్బీ రూ 1-4-0 పాలనగంధలేహ్యము— రక్తకుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది సచామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు క్షిణనోప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు వాయిను 20 తుల డబ్బీ రూ. 1-4-0 వి. పి. అర్చులు కేరు. 8851 పి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలిదేవి-నెల్లూరుజిల్లా.

మీకు నరికడు నది ఒకమాదిరి గలదు.
HARDWEAR PEN
LIZARD
fountain pen

ఇండియా, బర్మా, సిలీనుకు పోల్ ప్రతినిధి
ఆల్ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ (ఈస్టరన్) లిమిటెడ్,
హార్బర్ థ్రెడ్ కంపెనీ.
పోస్టాఫీసు నెం 275 బొంబాయి

ఆరోగ్యము ధనభాగ్యము మానవునకు కావలసిన ముఖ్యమైన యీ రెండు పంపదలు.

కామశాస్త్రము

అను 140 పుటల పుస్తకమును చదివినచో పొందగలరు
పోస్టుఖర్చులు యివ్వనక్కర లేకనే ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మశీ,
26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

స్వయం శిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! నగముధరలు

81-12-28 వరకే. న. స్వామినాథకృత్రి కృతము లెలుగులిపిలో తెలుగు అర్థములతో వ్రాయబడినవి.
అసలుధరలు:—కీర్తనాపావనీ 0-5-0; నీతికథా సప్తతి 0-12-0; బాలకాండంబరి (పద్యము) 0-6-0; లింగాను శాసనము 0-4-0; ధాతురూపచంద్రిక 1-4-0; ఈ అయిదున్న ఒక్కసారిగా కొనువారికి ఇవి 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.
అడ్రెసు:—N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నరసింహం M. A. బ్రయినింగుకారేటి, రాజమండ్రి. 4568

బా రో లీ సత్యాగ్రహము

మోటిలాల్ గారి ప్రకటన

“సంపూర్ణమైన విచారణ కావలెను. హెచ్చుసీస్తు నిలువచేయమనట న్యాయముకాదు”

బాల్గోలీ తాలూకాలో హెచ్చుసీస్తులు వేముటవలన ప్రజలకు అసంతృప్తి కలిగెను. ప్రజాప్రతినిధులు చేసిన విన్నవములన్నియు విఫలమయ్యెను. లా ఆర్డరు అనుపేరున క్రమం క్రమ మార్గముల చర్చ పుచ్చు కొనబడెను దీనికి రోసి ప్రజలు ఎన్నికవ్వములకైనను ఓర్పుకొన సంసిద్ధులై, వారు తమయిండ్లలోనుండి పన్నుల నిరాకరించుటయేగాని దౌర్జన్యమార్గములకు దిగలేదు. వారొక గౌరవముగల శాయకుని యాధిపత్యమున నడచుచుండిరి. అతడును దేశసేవాపరాయణులగు నతనియనుచరులను వారు తప్పుప్రోవలను ద్రోశకుండ సాయముచేయుచుండురు ప్రభుత్వమువారు దుండగములను సాగించిరి. కాని ప్రజలు భూములమ్మబడినను, గొడుగోద అపహరింపబడినను, తోటివాడు చరసాలలో ప్రోయబడినను చలించలేదు. భారతదేశ మంతయు బాల్గోలీపక్షము వహించెను. ప్రజలకష్టములను నివారించకపోవుట తప్పని బాంబాయి ప్రభుత్వము తలచిరి

సంకుచితవిచారణ

హెచ్చుసీస్తు నిలువయుంచినచో రెవెన్యూయూనోగ్గి యునిచే విచారణచేయించెదమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. తరువాత ఒక శ్వాసవాదిని విచారణలో కలుపుటకు వారొప్పుకొనిరి. ఈ విచారణలో లెక్క పారబాటులు మాత్రమే విచారించబడును.

విచారణ అనవరమని యొప్పుకొనినచో సంపూర్ణ బహిరంగవిచారణ చేయుట ధర్మము. శ్వాసాధికారి కన్నీటిపయములయందును స్వేచ్ఛ యుండవలెను. తన యువ శ్వాసములో గవర్నరు బాల్గోలీ తాలూకారహితులపై విధింపబడిన పన్నులు శ్వాసయానా అశ్వాసయానననన ముఖ్యపమస్యయని చెప్పుచు ప్రజలకు సంకుచితముగ వరకుల నొసంగుచున్నాడు. బాల్గోలీహితులీ వరకులను నిరాకరించినందులకు వారిని నేను తప్పుబట్టుట లేదు.

మ ర తు లు

ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన వరకులు రెండు. (1) హెచ్చుసీస్తు నిలువయుంచుట (2) సత్యాగ్రహంబోధన నిలుపుతేయుట.

ప్రజలకు యిచ్చుమగు విచారణసంఘ మేర్పడినచో ఆంధ్రోధన దానియంతట ఆదేశ ఆగిపోవును. మొదటిది చాల అశ్వాసము. విచారణలో యేమిలేజనో తెలియక ప్రజలు హెచ్చుసీస్తుల నెట్టివ్యకలరు? ప్రతిష్ఠకొరకు పాకులాడుట తప్ప దీనిలో మరేమియు కనబడుటలేదు. దీనిని నిరాకరించుటలో ప్రజలు ధర్మముగానే ప్రవర్తించివారు.

ప్రజల వరతులు

రహితులపక్షమున శాయకులు చెప్పినవరతులుమాను. (1) జప్తుచేయబడిన భూముల తిరిగి అసాములకెప్పుట (2) అమ్మబడిన భూములిచ్చుట (3) సత్యాగ్రహములో చరసాలలో పెట్టబడినవారిని వదలుట.

మొదటిది గవర్నరు డిప్యూకోసెను. భూములను వ్యవసాయముచేయకండా అట్టె పెట్టుట ప్రజలకు గాని ప్రభుత్వమునకు గాని లాభకారికాదు.

భూములుకొనిన అసాములు తిరిగి చాలసంతోషముగా నిచ్చివేతురు. వారిలో మాట్లాడుటయే అవసరము. సత్యాగ్రహములో చరసాలలో వేయబడిన వారు అధికారులను తమపనులను చేయనివ్వకుండా అడు పెట్టెరిగిగా అరెస్టుచేయుట, అవసరమైనను విచారణ మరల ప్రారంభింపబడినప్పుడు వీరు చరసాలలో నట్టె పెట్టబడుట ధర్మమా?

సాత్వికనిరోధముకాదు

ఇంతమట్టుకు జరిగినదానిలో సాత్వికనిరోధమేమియులేదు. ముందు యేమిజరుగునో తెలియదు. ప్రజలకు నేరు మార్గములేనిచో వారు సాత్విక నిరోధ మవలంబించవలసి పచ్చును. ప్రభుత్వమువారు తెగినదాక లాగరిననీ శాసించుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు నామినేషనులు

ఇదివరలో యాబోర్డునకు యాజిల్లాలో నున్న 5 తాలూకాబోర్డులనుంచి ఎన్నికలు జరిగినవి. ఆ ఎన్నికలలో 10 మంది శ్రీశ్రీయులు 9 గురు కమ్యూనిస్టులు 5 గురు కాపులు ఒక మహమ్మదీయ ఒక శైట్టి బలిజ 1 బ్రాహ్మణుడు వచ్చిరి. యాజిల్లాలో నామినేషనులు వున్న కులములవారి నే చేయుట ఆశ్చర్యమే. ఇప్పుడు చేసిన నామినేషనులలో 1 శ్రీశ్రీయ ఈయన ఎక్కు ప్రెసిడెంటు. కాబట్టి చేసి నామినేషనులలో 2 శైట్టిబలిజీయు మహమ్మదీయులను ఒక ఆది ఆంధ్రుని ఒక కాపుకుల ములవారిని చేసిరి. శ్రీశ్రీయులు. ఎన్నికలలో వచ్చినను మరల చేసిరి. కాపులు ఎన్నికలలో రాగా మరల చేసిరి. శైట్టి బలిజీలు ఎన్నికలలో వచ్చిరి. మరల యిద్దరిని చేయుటలో ఆర్థ మేమియు లేదు. యిందు ఒకరు మిసిస్టరుగారి పార్టీ ఆయియండి నామినేషను యం. యల్. సి. గావున్నాడు గావున చేసి నామినేషనుకోవాలి. మహమ్మదీయులు యిదివరకే ఒకరు ఎన్నికలలో వచ్చిరి. ఏలూరు రెవిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసరు గారు డి. నే. పున్నార, వీరిని యిదివరలోనే స్వేచ్ఛలుగా నామినేషనుచేసిరి. ఈయిద్దరితోడు మిసిస్టరుగారి చేసిరి. ఇందులో ఒకరు మిసిస్టరు గారిపార్టీ ఆయియండి యం. యల్. సి. గావున్నాడు కావున చేసి నామినేషనుకోవాలి. ఆదిఆంధ్రుని ఒకరినే చేసిరి.

కాపుకులవారిని నామినేషనుచేయుటలో శ్రీ బజ్జేటి వెంకట్రామయ్య నాయకుగారిని చేసిరి. వీరు యి. డి. వ. ర. లో యేలూరు మ్యూనిసిపల్ సంఘమునకు వీరిని నామినేషనుచేసిరి ఆనామినేషనుతో ప్రెసిడెంటు అయిరి. ఈ ప్రెసిడెంటుమీద విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం రావడం ఆయన మీటింగులో పెట్టక పోవడం క్రియకు మ్యూనిసిపాలిటీలో రద్దుచేసి వేతన మిచ్చి యేలూరు తహశీల్దారుగావున్నవారిని చేరు మేన్ గా నియమించుట జరిగినది. అట్టివారిని మరల నామినేషను చేయుటలో ఏమి న్యాయముగలదు. ఎన్నికలలో రానికలములున్న తక్కువ సంఖ్యకుల కులములు విశ్వబ్రాహ్మణ, మంగలి, చాకలి, నెలమ, మున్నగు నెన్నియో కులములవారు లేరా? శ్రీ ప్రాచీనిధ్యమా లేకుండ జేసిరి. ఆహా నామినేషనుల గతి రానురాను యాదుబ్బు రాయసుగారి మంత్రిత్వములో ఏగిరికి నమ్మయన్నవి—కుబ్బు రాయసు మంత్రిగాను అధికారలకుగూడ నామినేషనులను చేయుచున్నారే. జస్టిసుపార్టీ మంత్రివై నా అధికారలను చేయ లేనే. యిట్టి పనులు యింకా చేయుటకే కాబోలు ఈమధ్యన ప్రచురించిన లోకల్ బోర్డుల పరిణా వట్టమును త్వరలో కాసన పథలోనికి తీసుకురాక కాలయాపనము చేయుచున్నాడు.

ప్రస్తుతపు బోర్డులో 11 గురు రాజులు 9 గురు కమ్యూనిస్టులు 6 గురు కాపులు 4 గురు మహమ్మదీయులు 3 శైట్టి బలిజీలు 1 బ్రాహ్మణ ఆది ఆంధ్ర 1 వీరుగాక ప్రస్తుతం జిల్లాకలెక్టరు గారు ప్రెసిడెంటుగా నున్నారు.

శనివారపు సుబ్బారావు

* * *
తాతేప్పల్ల గూడెం తాలూకాబోర్డుపై దావా

ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక పరియైనది కాదనియు మెంబర్లు ఎన్నికలకు రెవిన్యూ అధికారులకు ఎక్కు ప్రెసిడెంటు అధికార మిచ్చుట తప్పనియే మున్నగు అంశములతో బోర్డు మెంబరుగు నుంకవిల్లి భాస్కరరావుగారు కలిసిండి పంగరాజుగారి పై దావాచేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

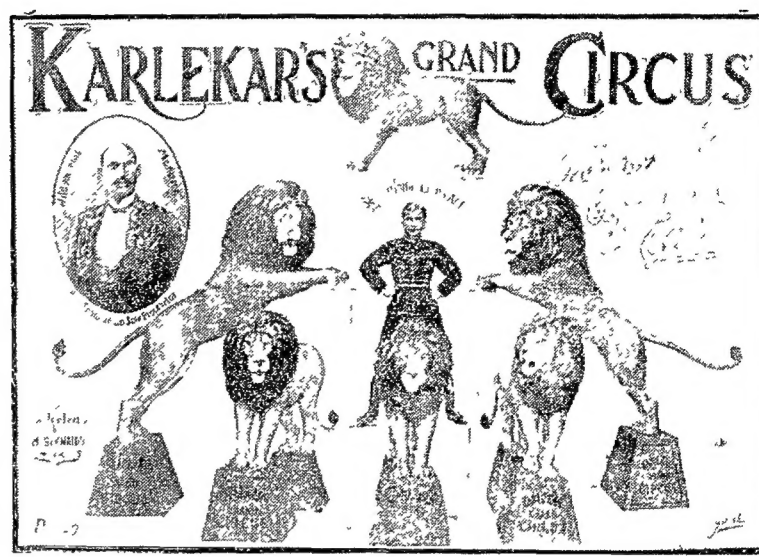
బీజీ బండ్—నీరై పోయిన వీర్యమును గర్భిణిపరచుటకు ప్రసిద్ధి కెందినది, స్వప్నమందు గాని మాత్రముతో గాని వీర్యము స్థితి మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. మువలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవన మొనగును. ఎంతలహింసని కయినను రెండుగంటలలో నరములకె జలము నిచ్చి పంసారముఖము ఆనందవిందునట్లు చేసి పంసార వంతులగు జేయును. ఈ త్రైకములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రల సీసా 1-3 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేర.

ఆర్యవైద్యశ్రమం,

1159-1127 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు

నేటినుండి ఒకవారమువరకు
ఇదివరకు ప్రదర్శించబడని నూతన ప్రదర్శనములు
ఇతరమైనవిచేర్చి కొత్తప్రొగ్రాము యేర్పాటు చేయబడియున్నది
రాత్రి 9-30 గం॥ రాత్రి 9-30 గం॥

ఆశాభంగము కాకుండుటకు ముందుగనే నీట్లను రిజర్వు చేసుకొనుడు.

కొటమైదానములో అమర్చియుండు మా విశాలమైన డేరాలో
ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావుగారి
కార్టేజరు గ్రాండు సర్క్యసు.

ఒకవారము మాత్రము డేర్ డేవిల్ మాస్కోవిచ్చు,
మోటారు వైకల్తో కిఫ్ అడుగులు అంతరముగా దాటుట,
అతి ఆపాయకరము.

ప్రవేశకట్నములు:—4 గురికి బాక్సు రు 16, సింగిల్ సీట్ రు 4, డ్రస్ సర్కిల్ రు 3-8,
మొదటితరగతి రు 3, రెండవతరగతి రు 2, కార్పెట్ గ్యాలరీ రు 1, గ్యాలరీ అ 8.

ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావు, జే. జె. కె. కె. ను, బి. ఐ. వేణుగోపాలునాయుడు,
(ప్రాప్రైటరు. చీసరి మేనేజరు. జనరలు మేనేజరు &
ప్రాఫెసర్ గారికి ప్రైవేట్ సెక్రటరీ.

ఛార్లెస్ ఫిలిప్సు ప్రానుదొరగారు
క. నూర్జాదు లెక్కనేయక
కేంద్రంపై విలువపడకుండా బిలిపించువ వే
మార్గ రహిత్య వితరణి
చార్లెస్ ఫిలిప్సు ప్రాను సామోయకరణం.
ఆంధ్రభాషాపాఠశాలలో కలకాలము స్థాపనైన మహా
నీయుడు, మహావిద్వాంసుడగు సి. పి. ప్రాను దొరగారి జీవిత
చరిత్రమును ఆంధ్రభాషను వారుచెసిన యసాధారణ మహోప
కారమును, వారి యాసానపండితుల విషయమును, వారు రచించినట్టియు రచియింపించినట్టియు గ్రంథముల విషయమును వారి విష్వద్యోష్టితో నడచిన కథలను వాటికిగుండు ప్రాసినట్టియు వారి రచితలకు ప్రాసినట్టియు బాబులకు పని సరముగా సంధానించి నేను 'ప్రానుదొరగారి చరిత్ర' మను పేర గ్రంథ రూపముగా వెల్లడింపనున్నాను.

ప్రానుదొరగారు కడపలో నొకగొప్ప బంగారాశాని పెంపొందించిరి. ఆ బంగారాను వారు వారధిమున మద్రాసు లో పోస్తుచున్న జనరలుగా నుండుచే విక్రయించివేసిరి. కడప, మచిలీపట్నము మొదలగుచోట్ల వారు జిల్లా జడ్జిపని లోనుండిరి. కడపలోగాని, మచిలీ పట్నమునగాని ఇంక నితరు త్రాని వారిఫోటో దొరకునేమో అని కతూహలపడుచు న్నాను. ఆ ఫోటో ఎక్కడదోని కలదని ఎఱిగినవారు నాకు తెలుపగోరుచున్నాను. వటియు దెలుగుదేశమున నెక్కడగా ని, ఎవ్వరి యెద్దగాని వారుప్రాసిన బాబులను వారికి సంబంధించిన కథలు, వద్యము లున్నను దయతో నాకు బంపగోరుచున్నాను. లేదా పత్రికలలో ప్రకటింపగోరుచున్నాను. వానివెల్ల నా గ్రంథమున చేర్చుకొందును. ఆర్థప్రాణముల సాంధ్రభాషాభ్యుదయమున కై యర్పించి మనప్రాచీన వాఙ్మయమును బరిరక్షించిపెట్టిన యా మహామహుని చరిత్రము ఆంధ్రులకెల్లరకు అనశ్యపతనీయము. వాటిఫోటో దొరకనేని ఆది ఆంధ్రభాషాభిమానులకెల్లరకు అనందముతో కన్నుల కద్దుకొనదగినదగును. ఎక్కడదోని దొరకునో దొరకుదో!

వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి

గ్రీను ఆర్థికనహాయమంత్రి

దొంగలు ఎత్తుకబోవుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగస్టు 6:—పూర్వము గ్రీను ఆర్థికనహాయ మంత్రియగు మెలోనాస్ గారును పూర్వము పార్లమెంటుసభ్యులగునన్న వేలానుగానను కసాండరిస్తు పత్తుమువారే. వీరి నిర్వరిని దొంగ తెత్తుకబోయిరి. 10000000 డ్రాకూల పరి హరమును గోరిరి నైన్యములు తమరిని జెన్నంటిన బండిల నిర్వరిని జంపెదమనిరి. వారి విమరలకు వెనిజాలస్ గారే స్వయముగ ప్రయత్నించుచున్నారు.

బొంబాయి శాసనసభ

వారసత్వపు ఉద్యోగముల చట్టము

సవరణబిల్లు ఆమోదింపబడుట

పూనా, ఆగస్టు 4:—శ్రీదు బొంబాయి శాసనసభలో లాంఛనరీతముగా విధానము గూర్చిన తీర్మానముపై చర్చకొనసాగాను. 1928 సం॥ గజెటులో ప్రకటించబడిన లాంఛనరీతముగా కొడు సవరణచట్టమును తీసివేసి అధికారతర సభ్యులతో సంపర్కించి జేర్కొక సవరణబిల్లు ప్రకటించబడెనని రా. బ. ఖైదాగారు పవరణ ప్రతిపాదించిరి. సభ్యుల ప్రతినిధియొక్క అధికారతర లతో నొకడుగ నుండుననని సభ్యుల ముజాదాదాగారు జేర్కొక సవరణ ప్రతిపాదించిరి. గ్రామ - ల ప్రతినిధులగు 21 సభ్యులతో గలసి ఆలోచించి చట్టము సవరణ జేయవలెనని సంజలు గా కొక సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

నూరుమూడుగుగాని తీర్మానమును బలపరచును కమిటీవారి నిర్ణయమును, ప్రభుత్వ తీర్మానమునందును విభేదము గూర్చి సరిగ జెల్పుటలేదనిరి. శిస్తులు నిర్ణయించుటకు చెల్లించు కట్టబడుటబట్టి నిర్ణయించరాదనియు, జమీందారుల నికరాదాయమును బట్టి నిర్ణయించవలెననియు ముగ్రోగారు నూచించిరి. ఎక్సైజు కమిషనరు బ్రంతుగారు కట్టబట్ట (రెంటులు) బట్టి నిర్ణయించుటపై రయితులకు మేలుకలుగుననియు, అవసరముగ అధికపుణిస్తు పెద్దించుటకు వీలుండనియు అనిరి. సభ నూగియునరికి చర్చ ముగియలేదు.

వారసత్వపు ఉద్యోగముల చట్టము

వారసత్వపు ఉద్యోగములచట్టము సవరింపవలెనని డా॥ అంబేద్కరుగారు ప్రతిపాదించిన బిల్లు శ్రీదు సభలో ఆమోదింపబడెను. వెలెర్లు కమిటీకి జిప్సించబడెను.

మిల్లుసమైక్య సంవర్ధమున పోలీసువారు సమైక్యవాదలపై తుపాకులు కాల్చుగా సకహారానుబాదపు అనుమిల్లు సనవాడొక్కడు చనిపోయెననియు, వానికుటుంబమునకు నష్టపరిహారద్రవ్య మొసంగబడె ననియు బోలుగారి ప్రశ్నకు త్వరముగ ప్రభుత్వ సభ్యుడు జెలిపెను. మిల్లుసమైక్యసంవర్ధమున బొంబాయి పోలీసుదళమును మోపుచేయలేదనిరి.

లూపతులను జెవిదాసీగ పవలయనుల కంకితముచేసి అనివాసితలగు గుండుల సేషింపు చట్టమును ప్రభుత్వము వారు గొంతులాండున కేర్కొక ప్రశ్నకు ఇండియా ప్రభుత్వ మునా రట్టి దురాచారమును అంచివేయుటకు తన ఏర్పాటుల గూర్చి ఆలోచించునెన్నో రని జెల్పిరి. ఈరప్తమున అట్టి వారి సంఖ్య యెంతయో తమకు జెలిపబడిరి (అ. ప్రె.)

సర్వపక్ష సమావేశము

ఆగస్టు 28 తేదీన జరుగును

ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి

లక్నో, ఆగస్టు 5:—లక్నోనగర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి మోహన్లాలు సెగ్గోనగారు సర్వపక్ష సమావేశముగూర్చి ఇట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:—సర్వపక్ష సమావేశము గంగప్రసాదు మెమోరియలు హాలునందు జరుగను. ప్రతినిధుల బహుభావన సదుపాయముల కై తగుయేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. వాయకులకు యాపురపెద్దల యింట్లలో విడిదియేర్పాటు జేయబడును. ఆహమ్యువాబాదు రాజాగారు సభ జయ పదముగ జరిపించుటకు చాల శ్రద్ధవహించుచున్నాడు. చాలమంది వాత అధిగ్యమొసంగెదడు. ప్రత్యేక యేర్పాటులు గానలసినవారు ఆగస్టు 20 లోపల కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. ప్రతికా ప్రతినిధులుగూడ మందుగ వ్రాయవలెను. 150 మంది ప్రేక్షకులు సభజూచుటకు తగు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు రూ॥10. టిక్కెట్లు అమ్మబడవు. రుసుముతోబాటు దరఖాస్తుబంపిన డెడయచ్చును. కాంగ్రెసు సంఘసభ 27 తేదీన మహాసభ 28 తేదీన జరుగును. (కీ. ప్రె.)

సత్యమూర్తి గారు కట్టినది ఖద్దరా?

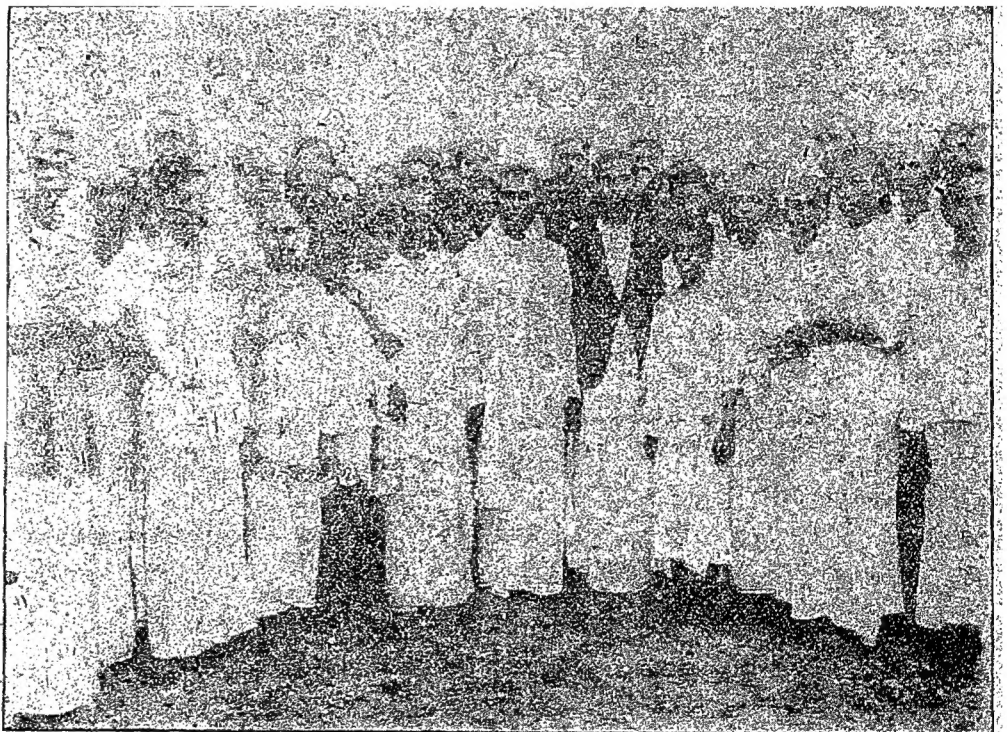
అని ప్రశ్నించిన విద్యార్థికి శిక్ష

తిన్నవల్లి, ఆగస్టు 2:—హిందూకాలేశలో సీనియరు ఇంటర్మీడియట్ విద్యార్థి రామస్వామి యనువాడు విశ్వవిద్యాలయము కమిషను ఫర్మ్యులగ వచ్చిన ఎస్. సత్యమూర్తిగారు కాలేజిపరిశీలించి తిరిగి వెడలిపోవుచున్నపుడు “తామకట్టినది ఖద్దరే” అని ప్రశ్నించినందుకు కి అజ్ఞాన జరిమానాయు, ఒక డినము సస్పెన్షను శిక్ష అనుభవించవలసినవైనట్లు. విద్యార్థి కాలేజికి బోలేడు. జరిమానా చెల్లించలేదని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

శ్రీ॥ శ్రీ॥ రాజరాజేశ్వర సేతుపతిగారు, రామనాదురాజు

శాసనసభ్యులగు వీరు తమిళ విశ్వవిద్యాలయ సంఘాధ్యక్షులుగ నియమింపబడియుండిరి. కొంతకాలమునుండి రోగపీడితులై యుండి నేడు ప్రాతఃకాలము కి గంటలకు గ మధురలో స్వగృహమున స్వర్గస్థులైరి.

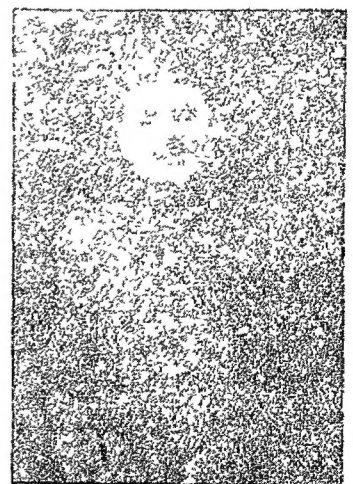

బాద్మిలి రయితుల సత్యాగ్రహమునెడల సానుభూతి తెలుపుచు మదరాసు సముద్రతీరమున జరిగినసభ. (పె. ఫో. బీ.)

లెఫ్. కర్నల్ ఇ. డబ్ల్యు. సి. బ్రాడుఫీల్డ్ గారు

మదరాసు ప్రభుత్వము సర్జను జనరలుగ నియమింపబడిరి. జనరలుహాస్పతి సూఫరిం పెంఢెంటుగ నుండిరి.

గౌ॥ రాజా జగన్నాథ బక్తిశింగుగారు

సంయుక్త రాష్ట్రములయందు ప్రాతమంత్రులు పైమనుసంఘసమన్వనగూర్చి రాజీనామా సీయగ, క్రొత్తగ నియమింపబడిన మంత్రు లిరువురిలో వీరు విద్యాశాఖామంత్రిగ నున్నారు. (పె. ఫో. బీ.)

ది మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

శ్రీ టీ సు

తిరు త్తణియందు గొప్ప ఆడిక్యత్రిక తెప్పోత్సవము

8-8-28 తేదినండి 11-8-28 తేదివరకు

ముఖ్య దినము 9-8-1928

పై ఉత్సవమునకు పోను ద్వేషించిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై ప్రత్యేకముగా ఎక్స్ ప్రెస్ బండ్లు మద్రాసు నుండి తిరు త్తణికి 8-8-28 తేది బుధ వారమునాడును, మరల తిరు త్తణి నుండి మద్రాసుకు 9-8-28 తేది గురువారమునాడును పోవునట్లు యేర్పాటు చేయబడినది. సదరు బండ్లు తిరువళ్ళూరు, అర్రోగము స్టేషనుల వద్ద ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము లగును.

మద్రాసు నుండి తిరు త్తణికి

8-8-28 బుధవారము

తిరు త్తణి నుండి మద్రాసుకు

9-8-28 గురువారము

	గం. ని.		గం. ని.
మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రం	5-30	తిరు త్తణి నుండి బయలుదేరుట సాయంత్రం	5-45
తిరువళ్ళూరు చేరుట	6-28	అర్రోగము చేరుట	5-58
తిరువళ్ళూరు నుండి బయలుదేరుట	6-31	అర్రోగము నుండి బయలుదేరుట	6-6
అర్రోగము చేరుట	6-57	తిరువళ్ళూరు చేరుట	6-32
అర్రోగము నుండి బయలుదేరుట రాత్రి	7-10	తిరువళ్ళూరు నుండి బయలుదేరుట	6-40
తిరు త్తణి చేరుట	7-28	తిరువళ్ళూరు నుండి మద్రాసు చేరుట రాత్రి	7-35

కాట్వాడి నుండి అర్రోగమునకు ప్రత్యేక బండ్లు ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

కాట్వాడి నుండి అర్రోగమునకు

8-8-28	గం. ని.	9-8-28	గం. ని.
కాట్వాడి నుండి బయలుదేరుట సగలు	3 15	రాత్రి	12 55
అర్రోగం చేరుట	4 55	"	2 25

అర్రోగం నుండి కాట్వాడికి ఒక ప్రత్యేక బండి నడుపబడును.

9-8-28

గం. ని.

అర్రోగం బయలుదేరుట ఉదయం

8 20

కాట్వాడి చేరుట

10 0

యివిగాక అవసరమున్న ప్రత్యేక బండ్లు అర్రోగం తిరు త్తణి స్టేషనుల మధ్య నడుపబడును.

మామూలుగా పోవు బండ్లయందు గంపు అధికముగా చేరకుండుటకై ప్రయాణీకులు ఈ ప్రత్యేక బండ్లయందు ప్రయాణము చేయవచ్చును.

మద్రాసు నుండి సాయంత్రం 5 గం. 45 ని. బయలుదేరి అర్రోగము 7 గం. 30 ని. పోవు నెం 17 ప్యాసంజరు బండి 8-8-28 తేది బుధవారము

9-8-28 తేది గురువారము తిరు త్తణి వరకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

అర్రోగం బయలుదేరుట	గం. 7 ని. 40
తిరు త్తణి చేరుట	" 8 " 0

తిరిగివచ్చే ప్రయాణీకులకు 9, 10-8-28 తేదిలయందు నెం. 18 ప్యాసంజరు బండి తిరు త్తణి నుండి మద్రాసుకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

తిరు త్తణి నుండి బయలుదేరుట ఉదయం	7 20
అర్రోగం చేరుట	" 7 40
అర్రోగం బయలుదేరుట	" 7 50
మద్రాసు చేరుట	" 9 45

రిటరన్ టికెట్లు:—ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై ఉత్సవ కాలమునందు రాను పోను 3 వ తరగతి రిటరన్ టికెట్లు యివ్వబడును. ఇచ్చిన తేది

లగాయతు 4 దినముల వరకు దీని నుపయోగింపవచ్చును. ఈ క్రింద నుదహరించిన స్టేషనుల వద్ద ఇవ్వబడును.

మద్రాసు (సెక్రటరేట్ స్టేషన్)
మద్రాసు (హాంటురోడ్డు)
బేసెట్ బిడ్డి
రాయపురం
చాకలపేట
పెరంబూరు
విల్లివాక్కం
గొరట్లూరు
అంబత్తూరు

ఆవడి
పట్టాభిరామ్
తిన్ననూరు
సెవ్వాపేటరోడ్డు
తిరువళ్ళూరు
కడంబత్తూరు
మణూరు
తిరువాలంగాడు
మోసూరు.

అర్రోగం
పోలింగర్
వాలాజారోడ్డు
కాట్వాడి
గుడియార్తం
ఇచ్చిపుత్తూరు
నగరి
పుత్తూరు

పూడి
రేణిగుంట
చిత్తూరు

జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు ఆఫీసు
మద్రాసు, 3-8-28.

వి. డబ్ల్యు. పార్సన్నా
ఆఫీసు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు,

బాగ్దాద్ సత్యాగ్రహసంరంభము

బ డ ం బ డి క కు దు.రు.ట

జప్తుభూములను కొనినవారు తిరిగి యిచ్చివేయుట కంగీకరించుట

సూరతులో బాగ్దాద్ సత్యాగ్రహము

పూనా, ఆగస్టు 5:—సర్ మన్మోహన్ మోహతాగారి తోడూ, మూర్రో జిల్లా ప్రతినిధులగు కాసనపట్నంబులోను సంప్రదింపి నల్లభద్రాపూర్ పట్టణమున యీ సాయంత్రము బాగ్దాద్ కి తిరిగివచ్చిరి. కొందరు తలచినట్లు నల్లభద్రాపూర్ గవర్నరుకు కలసి చూచుకొనెను. రాష్ట్రబహదూర్ భీమభాయి నాయకగారు సంధి ప్రయత్నములను తుదిముట్టింప నిమిత్తము బాగ్దాద్ కివచ్చిరి. శాంతిమేళ, మనీ గారలకుడ త్వరలో వెళ్లునట్లు తెలియుచున్నది. చర్చల ఫలితముగా అమృతమైన భూములను తిరిగి యిచ్చివేయుట కంగీకరించినట్లు తీర్మానములయందు ఒడంబడిక కుదిరినది తెలియజేయుచున్నది. విషయ వివరములను నిశ్చయముగా చెప్పవలసి వలెను. (ఆ.పె.)

సంధి ప్రయత్నములు విఫలము కాలేదు

పూనా, ఆగస్టు 4:—ఈరోజు నల్లభద్రాపూర్ నవనందనరావు ఒడంబడిక కుదురలేదు గాన, సంధి ప్రయత్నములు విఫలము కాలేదనియు కేంద్ర స్వల్పవివరములందు తప్ప తక్కినవాటియందు దన్నిటియందు రాజీ కుదిరినదనియు తెలియుచున్నది. అమృతమైన భూములను పూర్వపు ఆసామిల కిచ్చుటకును, రాజీశానూ నిచ్చిన తలారీలను మరల సర్వోగ్రహము వందంబులకును ప్రభుత్వమువారి పూర్వకౌశలేదు. కాని నామెను గాన, కేంద్రాధికారి పూర్వములకు భావార్థముగా నూరత్ బాగ్దాద్ లో చేయునట్లు ప్రయత్నములను మొదటివిషయము లేలు నని యూహించుచున్నది. ఈయంద్వేళముతో వీరిద్దరు నల్లభద్రాపూర్ లో పూనా వెళ్లిరి. (ఆ.పె.)

పెక్కు అమృతమైన భూముల విషయము

మూత్రమే భేదము

బొంబాయి, ఆగస్టు 4:—కొన్ని స్వల్పవిషయములలో తప్ప తక్కినవాటియందు ఒడంబడిక కుదిరినదని వార్తలవలన తెలియుచున్నది. పెక్కు అమృతమైన భూముల విషయము మూత్రమే భేదము కలిగినది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారి చేయుటకును వీలులేదనియు, కొనినవారు దాక్షిణ్యమువహించునట్లు ప్రజలచేయుట యొక్కటే కర్తవ్యమనియు తలచబడుచున్నది. ఈయంద్వేళముతో భూములను కొనిన యొక్క పెద్దమనిషిని పిలువనంటి వారితో మాట్లాడిరి. ఇంకొక వార్త సంధి ప్రయత్నములకు దుండవలెనని విషయములో భేదము వచ్చినదని తెలుపుచున్నది. మూర్రోజిల్లా ప్రతినిధుల గావున తచ్చానన సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి వరకుల నొప్పు కొనినట్లు చెప్పవలసివచ్చును. ప్రాంతీకములను, సత్యాగ్రహవోద్యమము విరమించుటకును బాధ్యులైనవో ప్రభుత్వము వారు ప్రైవేటు విడుదలచేయుటకును జప్తుచేయబడిన భూములను తిరిగి ఇచ్చివేయుటకును ఒప్పుకొనెనని యీవార్త తెలుపుచున్నది. (ఆ.పె.)

సంధి కుదిరినదను రూఢివార్త

బొంబాయి, ఆగస్టు 5:—రాత్రి చాల పొద్దుపోయి నచ్చినవార్త ప్రజాప్రతినిధులకును ప్రభుత్వోద్యోగులకును సంధి కుదిరినదని రూఢిగా తెలియజేయుచున్నది. ముఖ్యవిషయములపై ఆసనాన మేరయితేను శాస్త్రాధికారి యొక్కరు బహుశా డేవిస్ గారల యిచ్చించారని జరుపుచును. వీరితోనుంచి ఆసనానాగల రెండువూ ఉద్యోగీయులు కలసి విచారించును. తిరువాన్కూరుకు శాస్త్రాధికారి అభిప్రాయమే పాటింపబడును. నల్లభద్రాపూర్ పట్టణమున దివి కొత్తగానినారు. నల్లభద్రాపూర్, బాగ్దాద్, భీమభాయి నాయకగారు కే.ఎస్. మన్మోహన్ నాయకగారుతో సూరతు వెళ్లిరి. ఏరందరు వెళ్లుటయందు ఉద్దేశము జప్తుచేయబడిన భూములను కొనిన భాగ్దాద్ బహదూర్ గవర్నరుతో సంప్రదింపి వారిని భూములను తిరిగి ప్రజలకిచ్చివేయుట ప్రాధికారపరమములైనట్లు తెలియుచున్నది. ఈ భాగ్దాద్ బహదూర్ గారు బొంబాయి ప్రభుత్వములో ద్వైతాపి కర్తవ్యముగాను, కరువాత దిక్ స్వచ్ఛత సంస్థానమునకు మంత్రిగాను సుందర చాపెద్ద మనవి ప్రజల కోరికలను తీరగలమని రిపబ్లికన్ పార్టీ యందలి ఆశించుచున్నారు. ఈభూములను తన కక్కరలేననియు, సంతోషపూర్వకముగా నిచ్చెనని తెలిపినట్లు తెలియుచున్నది. తలారీలను, డేవిస్ తిరుగ ఉద్యోగములను ఉద్యోగములు చాల నష్టమును కల్పించును ననిన ప్రజలకు నాయకుడైన ప్రభుత్వమువారు దాక్షిణ్యము ముడిదని నిశ్చయముగా తెలియజేయుచున్నది. బొంబాయి ప్రభుత్వములో జనరలు వెంట్రాను మిలాత్ మోహతా, మంత్రిలగు నారిలాత్

దేవాన, జి. ఆర్. (కథాకాగారుల కలిసి అందరకు సంధి ప్రయత్నము ఒడంబడికను కుదిర్చినందున వందనీయులు. (ఆ.పె.)

సంధి ప్రయత్నములు విఫలమగు నేమో!

నల్లభద్రాపూర్ అభిప్రాయములు

బొంబాయి ఆగస్టు 5:—ఇప్పటికి ఒడంబడిక జరిగినదని నిష్పక్ష గా చెప్పవలసింది అని అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు పూనానుంచి వచ్చుచు ఉదర్ స్టేవన్ వద్ద నల్లభద్రాపూర్ చెప్పెను. గవర్నరును చూచినారాయు యడగగా తాను మన్మోహన్ మోహతాగారి భవనమునుండి కదలి యెచ్చటికిని పోలేదని చెప్పిరి.

త్వరలో సంధి జరిగిన బాగుండును కాని సంధి ప్రయత్నములు విఫలమగు నేమోయని యతడు నుడివెను.

ఈ సంగతులు చెప్పిన కొద్దికాలమునకే పట్టణమున బాగ్దాద్ వెళ్లిపోయిరి. ఆ.పె.

సంధి కుదురనిచో గ్రామ త్యాగము చేయుదు

రయితులకు మహాత్మునిపాతబోధ

మూర్రో, ఆగస్టు 5:—నిన్న గాంధీమహాత్ముడు బాగ్దాద్ లో తలారాకాని బుర్హాన్ గ్రామకర్షకులతో సంప్రదించిన ఇంకను ఒడంబడిక ఆశ యున్నదని వారు నుడివెరి.

గౌరవమును సంధిజరుగనిచో యేమి జరుగవలెనని చర్చించునపుడు కొంతమంది గ్రామస్థులతప్ప తక్కిన జనమంతయు బోధించి, మూర్రో ప్రాంతములకు పోయి యుండవలెనని మహాత్ముడు చెప్పెను.

ఉద్యోగీయులకు సౌకర్యములు చేయుదు ఆతలారాకాలో నాకరి చేయుచున్న ప్రభుత్వోద్యోగీయులకు అన్నముగాని, యితర ఆవసరములుగాని యేమియు చేయకూడనని నిశ్చయించబడెను. ప్రభుత్వమువారు దౌర్జన్య వర్తకుల నవలంబించినప్పుడు, శాంతిభావమును నీడి ప్రజలు ప్రతికారముచేయ నుద్దేశించిరని అవజాయ తప్పక వాటిల్లునని మహాత్ముడనెను. కను కాంతమే తమకరత్యయనివారికి తెలిపెను.

భాగ్దాద్ బహదూర్ గవర్నరుతో సంప్రదింపు

కాసనపట్నంబుకును ప్రజల జప్తుభూములను కొనినగవర్దా సాహెబుగారికిని రోజంతయు ఆలోచనలు జరుగుచుండెను. కత్తెరుగారు అతనితో రాత్రి మాటలాడిరి. తాను, తన కుమారుడు, అల్లుడుకొనిన భూములను యిచ్చుట కతడేవత్సరమును చెప్పలేదు. నష్టపరిహారము రు.12,000 యవ్వనతననిమాత్రము కోరెను.

కిరసనాయక్ వర్తకుడగు ఆరాచినాబాగ్దాద్ గారు, తాను కొనిన భుండములను తిరుగ సంతోషపూర్వకముగా నిచ్చుట కంగీకరించెను. ఈభూములను కొన్నవృత్తినందీయు తనను ప్రజలు బహిష్కరించుటయే గాక తన వర్తకమునకుగూడ చాల నష్టము వచ్చినది. ఇంకా భూములను కొన్నవారు మూర్రో రప్పించబడిరి. రాయబారములు జరుగుచున్నది. (ఆ.పె.)

పూనా, ఆగస్టు 5:—మూర్రోనుండి యిప్పడేవచ్చిన తిరిగి. భాగ్దాద్ బహదూర్ గవర్నరాహెబుగారు తానుకొనిన భూములను నల్లభద్రాపూర్ పేర మార్చుట కొప్పుకొనినవారికి తెలుపుచున్నది. ఇతరులకుడా యిట్లే యొప్పుకొనినారు. అన్నివరకులు ఒప్పుకొనబడినవని బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయబడినదిగా పట్టణమున బాగ్దాద్ బహదూర్ గారికి తెలిపారు.

సత్యాగ్రహమును విడకుడు

నవజీవన్ పత్రికలో మహాత్ముని వ్యాసము

గోధ్రా, ఆగస్టు 5:—నవజీవన్ పత్రికలో వ్యాసముని వ్రాయుచు, మహాత్ముని యభిప్రాయమును చెబుచున్నాడు. సత్యాగ్రహములన్నవి గౌరవనీయములగు సంగతి విడిచియు, తమ సిద్ధాంతములను సత్యవధమును విడకు. తమచూపుచెల్లించుకొనుటకే పాటుబడు సత్యాగ్రహములు నల్లభద్రాపూర్ గారి ఆరెనువలన నేమాత్రము చెల్లించరాదు. ఈ సత్యాగ్రహవోద్యమము నావీ గౌరవనీయములగు సంధి కుదుర్చుటకు ప్రతి వారికి హక్కుగలదు. ఎవ్వరును సత్యాగ్రహములను జాలివలన వక్కాలేదు సత్యాగ్రహమేయైనవాడు, దాక్షిణ్యము చెప్పవలసికొరదు శాస్త్రముననేకొరదు. సత్యాగ్రహములపై జాలివలన సంధి కుదుర్చువారు పోరాటమును అంతముచేయుచుండు. వారి ప్రయత్నములవలన తీవ్రతరపాపమును దాల్చుననుటకే సందియమును లేదు. (ఆ.పె.)

తగాదా పరిష్కార మగుట

నల్లభద్రాపూర్ మరతులన్నియు సంగీకరింపబడినవి

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తరఫున)

పూనా, ఆగస్టు 5:—గౌరవనీయములగు సంధికి యేక ప్రతిభండకములగు భూముల, తిరుగనిచ్చుటవిషయమై రాయబారములు జయప్రదముగా ముగిసినవని తెలిసినతోడనే ప్రజలందరూ సంతోషించిరి. గవర్నరు పూనా ఉపశాస్త్రములలోని వరకుల స్నేయ సంగీకరింపబడినవని చెప్పవలసివచ్చుట తెలియజేయుటకు కాసనపట్నంబు కేయధ్యంతమునునుండదు. ఈరోజు గవర్నరుచ్చిన 14 రోజులగడువు సమాప్తియందుగగనక ప్రభుత్వము వారిపక్షమున చురలాత్ మోహతాగారును, పట్టణ ఆనమతి బడిన ప్రజాప్రతినిధులను వరకుల ప్రముఖుల దస్కతులు చేసియిచ్చెదరు.

ప్రభుత్వమువారి వరకులు:— 1. పూర్వపు సిక్కు ప్రకారము పన్నుల నిచ్చివేయుట. 2. మెచ్చుకొనుట వారిలాత్ దేవానగారిద్వారా రాయచంద్రభట్టు ప్రభుత్వకోశమున నిలవయుండుట. 3. బాగ్దాద్ సత్యాగ్రహవోద్యమము విరమింపజేయుట. నల్లభద్రాపూర్ మరతులు:— 1. సత్యాగ్రహ ప్రైవేటు విడుదల.

2. ప్రభుత్వమువారి వశమునన్న భూములన్నిటిని కరీతులకు తిరిగి యిచ్చుట. 3. గొప్పనష్టములకును కష్టములకును ప్రభుత్వమువారు తగిన నష్టపరిహార మిచ్చుట.

4. తలారీలు పట్టణ తిరిగి ఉద్యోగమునకు దుండవలెను. గ్రామ స్థితి మొదలగు సౌకర్యముల అతీగినంత మాత్రమున లై సెన్సుల నిచ్చుట.

5. న్యాయోద్యోగీయుని విచారణ అక్రమి తోడుగా చెప్ప న్యాయాధికారి తనిచేయుట. వీరిద్దరికి అభిప్రాయ భేదమువచ్చిన యెడల న్యాయాధికారి అభిప్రాయమే పరిగణింపబడును. భిమనాయక్ పేర భూములు రిజిస్టరగుట

సాయంత్రం 5 గంటలకు నల్లభద్రాపూర్ బాగ్దాద్ వెళ్లు నప్పుడు ఒడంబడిక విషయమై సంజీవోత్తర ద్విత్తుడైయుండెను. ప్రతికా విలేఖలనుగూడ నిరుత్సాహ పరచెను. చేయబడి పోయిన భూముల లింత సులభముగా తిరిగి యివ్వబడునని వారికి అసలులేకుండెను. కావున రాత్రి 10 గంటలకు ప్రార్థననుండి తీవ్రతర జరిగిపోయింది భూములన్నియు వరకు లేమయితేక పూర్వపు ఆసామిల కొసంగబడునని తెలిసినప్పుడు ప్రజ-సంతోషమునకు మిలిలేపోయెను. ప్రాతకత్తెరుగ గారలతోగారి భవనమున రాత్రిబహదూర్ భీమభాయి నాయక్, కేంద్రాధికారులకు కత్తూర్ సాహెబు నారిమేన్ యన్ గారలు కూడిరి. భాగ్దాద్ బహదూర్ మొదలగువారు భూములను స్వీకరించుటతో నిచ్చుట కంగీకరించుటయే గాక ఆసనమును నే భీమభాయి నాయక్ గారికి రిజిస్టరుచేసి యిచ్చిరి.

కత్తెరుగకృషి

ఈ సందర్భములో క్రొత్తగా వచ్చిన కత్తెరుగ గారలతో గారు చాల శ్రద్ధవహించి భూములను కొనిన తొమ్మిదివందలతో సంప్రదించి వారి నొప్పించినందుల కెంతయు కృతజ్ఞునియును. వారు ప్రయత్నించనియెడల సంధి యంతర్వ్యలో కుదురునని తోచును.

గవర్నరుగారి పట్టుదల

కత్తెరుగ గవర్నరాహెబుగారికి వీలవనంపి రాయబారములను సాగించెను. ఈ కేసుకు తనకు మూత్రమేగాక తనకుమారుడు, అల్లుడు యిగబాదుడగు కలసిన ఒక సంఘమువత్తమున భూములు కొనెను తనకే జరిగిన అసమాన మనకును నష్టమునకును నల్లభద్రాపూర్ పట్టణ తనకు నేక రోజులయేగాక 12,000 రూప్యములు నష్టపరిహారముగా నివ్వవలెనని యతడు కోరెను. నల్లభద్రాపూర్ పట్టణ భూములను కొన్నవారు తాను తన కత్తెరుగ కృషి

లు లేకయే భూముల నిర్వహణనీ చాలవరకు ప్రోత్సహింపబడుచున్నది. ఇంకొకడు మెన్డే కోర్టి గారు తానొకసారి భూమికి బదులు ప్రభుత్వ పత్రముననున్న కొంతభూమి నిర్వహణ నీవని కోరెను. కాని కలెక్టరు దాని కొత్తకొనలేదు. మెన్డే గారు కలెక్టరును లొంగవలసిన వాడయ్యెను. పబ్ రిజిస్ట్రార్ గారు రాత్రి 10 గంటలవరకు నుండి పత్రములు రిజిస్టరు చేసిపోయెను. ఈ కోర్టు సాయంత్రము పత్యగ్రహాద్యమును విరమింపబడునట్లు కేసందియమగులేదు. పంధి జరిగినదనియు, ప్రజలు యంతకాలము అనుభవించినకష్టములు ఫలించినవనియు వివరము కలెక్టరు బంగళావద్ద ఆకురతతో వేవియున్న జనసమూహము పరమానంద పరవశులై యానం దాశ్రయమునందలి యిండ్లను బోయిరి.

బాలోలి సర్దారుకు బ్రహ్మరథము

సూరత్, ఆగస్టు 6—కోర్టు శ్రీయంతల భాయికటే లంకామెన్ గారు సూరత్ రాజమార్గములనుండి నర్మంతోత్సాహముతోడను కడు వైభవముతోడను నూరేగింపబడిరి. రావ బాటలును గృహంగణములును కడు రమ్యముగా నలంకరింపబడియుండెను. బాలోలి ప్రభువు ఉత్సవమునెట్లు పుష్కాంగనలు జయగీతములను బాడుచు నూరేగిరి. కాంతిపైనికలు తమ విద్యుత్తును అప్రమత్తులై నెరవేర్చుచుండిరి. బాలోలి నాయకుల శిరస్సుపై పుష్పములను నువ్వు రజితవస్త్రములను వర్ణించుచుండెను. బాలోలి పత్యగ్రహపహారము అనేకస్థలములలో ద్రవ్యముగాను కగానాసంగబడెను. ఉదయము 8 గంటలకు బయలుదేరినఉత్సవము 11-10 కి తవతీద్రవంతి నైకతస్థలమున విడిసి సభగావించెను. శ్రీయంత వల్లభభాయి పటేలుగారు తన మృదుకంఠమునైతియపశ్యాసము మొదలిడు సమయమున వేసకొలది ప్రజలు జనుకూడిరి. బ్రహ్మాండకూపామును బ్రదలంగిట్లు చప్పట్లతో పటేలుగారి నాక్కులు తీసమై పోయెను.

ఉపన్యాసము

ఉపన్యాసించుచు వల్లభభాయిగారిట్లుగిరి.

‘పంధి యింక క్షులవారికిని గౌరవప్రదము కావలెను.

బాలోలితో పన్నిహిత సంబంధములేని కాసనపథ్యులను గవర్నరు బెదరించుటయు, వారియాజ్ఞలను నిరసాపించి కాసన పథ్యులు పంధిచేయ ప్రయత్నించుటయు నాకు హాస్యాస్పదముగానున్నది. యువకులు సామాన్యజనులై చప్పట్లుకొట్టుటయు, కేకలువేయుటతో తృప్తిపొందక బాలోలి ధీరుల మార్గము ననుసరించి పాటుపడెదరుగాక. పోరాటమున మనకు కావలసినది ధీరులగు భటులేకాని నాయకులుకాదు. హిందువులను మహమ్మదీయులను క్రైస్తవులను తమ తగాదాలను కట్టిపెట్టి బాలోలిపత్యగ్రహాలకు సహాయముచేసి స్వరాజ్యలో సుపాదించె రనిసేను కోరుచున్నాను. స్వరాజ్యము మన జన్మహక్కు దాని నెవ్వరట్లు పెట్టగలరు.

నెహ్రూగమిటీ సూచనలు

ఆఖరు సమావేశము ముగియుట.

సంస్థానాధీశులనుగూర్చిగూడ చర్చించుట

దీర్ఘ, ఆగస్టు 6—భారత రాజ్యాంగవిధానము తయారు చేయ నియమింపబడిన నెహ్రూగమిటీ ఆఖరుసమావేశము నిన్నును అలహాబాదులో ముగిసెననియు, దాని అన్వరిగారుగూడ హాజరయ్యుండిరినియు, అలహాబాదు నుండి వార్తవచ్చెను. రిపోర్టు 120 పేజీలగుల పెద్ద గ్రంథమనియు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను. రిపోర్టు ఆగస్టు 10-వ తేదీన ప్రకటించబడెను. ఇండియాకు అధినితేశ్వరత్వ మొసంగవలెననియు కనడా, దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశముల రాజ్యాంగ విధానములపట్టి విధానము ఇండియాకు నూచించిరి. దేశీయ సంస్థానములు బ్రిటిషు ఇండియాకు గల సంబంధములను గూర్చి గూడ ఒక అధ్యాయముగలదు. సంస్థానాధీశులకు ప్రస్తుత హక్కులన్నియు నుంచి ఇప్పుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము

తో నెట్టి సంబంధము ఉన్నదో స్పష్టపాలక భారత ప్రభుత్వముతో గూడ యికముం దట్టిసంబంధమే యుండును. వారి రాష్ట్రములందు సద్విహారము యుండునని భావించుచు బ్రిటిషు సార్వభౌముని సంబంధము విడవలేనని నూచించిరి.

(ఆ. పే)

వారావరణస్థితి

1928 సం॥ ఆగస్టునెల 6-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	వీరపట్నం	నల్గొండ	మచిలీపట్నం	మచిలీపట్నం	మచిలీపట్నం
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	88	79	...	10.8	— 8.6
విశాఖపట్టణం	98	80	...	9.9	— 0.5
కాకినాడ	91	79	...	8.8	— 8.2
మచిలీపట్టణము	85	78	...	5.8	— 6.2
కర్నూలు	94	74	0.2	10.8	+ 2.1
బళ్లారి	92	78	0.8	5.4	+ 1.5
అనంతపురం	...	...	...	6.0	— 0.8
కడప	94	78	0.1	5.2	— 2.8
నెల్లూరు	96	77	0.7	5.1	+ 0.5
మద్రాసు	95	77	...	4.2	— 2.4
కడపూరు	96	76	0.1	5.0	— 0.8
నీలము	95	75	...	6.8	— 1.5
కోయంబూరు	87	71	...	1.9	— 1.4
తిరుచనాపల్లి	99	72	0.8	8.6	+ 0.5
నాగపట్టణము	98	76	0.1	6.0	+ 2.8
మధుర	99	75	0.2	4.6	+ 0.8
పాంబన	89	78	...	2.0	+ 1.8
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	— 1.0
తిరుచేండూరు	81	78	...	18.4	— 8.1
కొచ్చిన్	81	75	0.1	41.5	— 18.1
కాలికట్టు	82	74	0.1	55.9	— 12.5
మంగళూరు	84	74	8.1	74.8	— 8.7
లెంగుళూరు	88	66	...	10.5	+ 2.6
మెర్కార	67	62	1.2	60.9	— 12.4
కొడైకనాల్	67	58	0.1	5.9	— 4.4
కూనూర్	69	58	0.4	8.7	—

సర్పారాలు:— గోపాలపురంలో చినుకులకడను ఉత్తరమున ముప్పు దట్టముగ నున్నది. దక్షిణమున పలుచగ నున్నది. విశాఖపట్టణములో పగటివడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—బళ్లారిలో 0.8" కర్నూలులో 0.2" కడపలో 0.1" వర్షించెను. ముప్పు విస్తారముగ నున్నది. కర్నూలులో పగటివడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.7" కడపూరులో 0.1 వర్షించెను. ముప్పు విస్తారముగ నున్నది. శివోన్మధి మామూలుగ నున్నది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు, హామీ వారావరణాశ్రద్ధాడు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

క్రొత్తవైసుఫాన్సలరు

కలకత్తా, ఆగస్టు 6:—డా॥ ఉర్దూహాద్, స్కాటిషు చర్చిల కాలేజీ (ప్రిన్సిపాలు గారిని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు ఉపాధ్యక్షులుగ నియమించినట్లు విశేషముగ తెలియుచున్నది. రేపు ఛార్జీ పుచ్చుకొందురు. (ప్రీ. పేను)

అ.భా.రై త్వేపనివాండ్ర ఆసంతృప్తి

వి. వి. గిరిగారి ప్రకటన

వి. వి. గిరిగారి రిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. భారత కాసనపథివారితోను, ఆఖరు భారత రైల్వే ఫెడరేషను వారి వలనను యిదివరకెన్నియోవార్యములు గావించబడిన కోర్కెలను సఫలపరచుటకు భారత ప్రభుత్వమునా రెట్టి చర్యను పలుకకుండుటచే వివిధ రైల్వేల పనివాండ్లు తమకోర్కెలు న్యాయ మొనగరియు, వారిది అనవధరము అందోళనము కాదనియు తెలియజేయుచున్నాడు. ఈ పనివాండ్ల దీక్షములు మిక్కిలి స్వల్పముగ నున్నవని ఆంగ్లో ఇండియను పత్రికలు స్టేట్సు మెన్, పయోనీరు, న్యాయుడు స్పె. రైల్వే పనివాండ్ల యిబ్బందులు న్యాయమొనగె. పత్రికమైనవి గావున వెంటనే వాసిగిరార్చి విచారణ సుపయోగపడవలెనని వయోనిరవర్తిగా వ్రాయుచున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో రైల్వేపనివాండ్లు తమ కోరికలు నెరవేలుటకొరకు ఆందలు కలిసి దీక్షతో పనిచేసిన యెడల వారిని నిందింపబనిలేదు. వివిధరైల్వేల పనివాండ్ల ఇబ్బందులనుగూర్చి అధికారులకు కొలదికాలమున తెలియజేయుటకు యీ ఫెడరేషను కాన్ఫిలవారు తీర్మానించిరి. భారత ప్రభుత్వమునా రేపిషయమున జోక్యము గలంగజేసి కొని, నిజపరిస్థితులను తెలిసికొని తాద్యతగల యీ ఫెడరేషను వారికితోడ్పడి రైల్వే పనివాండ్ల ఇబ్బందులను తొలగించి వారి విశ్వాసమునకు పాత్రులు గావలసినదని సేను యింకొకసారి కోరుచున్నాను. (ప్రీ. పేన్)

ఎగ్జురుపోలిసుకోర్టు

(2 వ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట)

ఫిర్యాది, జి. వెంకటేశంరెట్టి గారు. ముద్దాయిలు కె. వైదేహమ్మ, ఎ. మాధవయ్యగార్లు. కేసువిషయములేమన ఒకట ప ముద్దాయి తనకూతురికి బంగారుగొలుగు చేయించుటకు నమూనాగా రూ 800 లు విలువగల బంగారు గొలుగును ఫిర్యాది దగ్గరనుండి తీసుకొనియేగి తిరిగి యిచ్చుటలేదని ఫిర్యాది కేసుపెట్టెను.

ఫిర్యాదితరపున సాక్ష్యమును, క్రానుకరీక్షను విని మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు రుజువుచేయబడలేదని ముద్దాయిలను వాజ్మూలమున పుచ్చుకొనకంద విడచిపెట్టిరి.

ఫిర్యాది తరపున ఎల్లభేక్ష్యరవు కోపిలోగారును, ముద్దాయిలతరపున బాలిష్టరు కోట వెంకటసుబ్బారావుగారును వాదించిరి.

ప్రధాన ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట గత జూలై 6 తేదీన తిరువళ్ళీలో పార్థసారధి వాలయములో కి జెల్లకుండ వి. భాన్యం అయ్యంగారు, కె. రామానుజాచారి గారు తన్ను ఆటంకపెట్టిరిని ఎన్. దండపాటి పిళ్ళెగారు కేసుపెట్టిరి. అకేసులో ముద్దాయిలకు సమన్లు జారీచేయవలసినదని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువులను జారీచేసిరి.

ముద్దాయిని విడుదలు
మహాదేవకాశ్రమి అశ్వనోక సంస్కృత పండితుడు తన భార్యతో వ్యభిచరించుచుండెనని కృష్ణమూర్తి అయ్యరు అను నాతనిపై కేసు చేసెను. ఈసంస్కృత పండితుని గృహమునందు కృష్ణస్వామి గారు అడ్డకు గత జనవరిమాసమున చివరిసంతుడు నివసించుచుండెనట.

19 ఏండ్లవయసుగల తనభార్య సావిత్రియమ్మలో అను నామెకును కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారికిని సంబంధము గలదని అనుమానించి తన గృహమునుండి అయ్యరుగారిని వెల్లిపొమ్మని ఫిర్యాదికోరగా ముద్దాయి వెల్లిపొయినట. తరువాత మరెండు దినములకు తనభార్య సావిత్రియమ్మ కనపడలేదనియు, యీమెయు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారును మద్రాసులో నోకయింట్ల కాపురము చేయుచున్నారనియు కేసువివరములు.

ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారు ఫిర్యాది తరపున సాక్ష్యమును విని కేసును నమ్మక ముద్దాయిని విడుదలచేసిరి.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజివాడ.

శుక్రవారమున వైద్యులు తయారుచేసిన సిద్ధముకరద్యుం, వసంతకుసుమకరం, పూర్వచంద్రోదయం, నూరు పుత్రములనేసిన అభ్రకం, సమస్తాయుర్వేద బోధనములను

శిశునంరక్షణి

చిన్నపిల్లలకు అన్నివ్యాధులను మాన్యు 50 మాత్రల సీసా ఒక రూపాయ

శ్యాటలాగు ఉచితము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1928 సం॥ ఆగస్టు నెల 6-వ తేది
సోమవారము

కెనియా తెల్లవారు:

నిర్బంధ సైనిక శిక్షణ

శిక్షణ

కెనియాలోని మొదలు ఏబది సంవత్సరముల మధ్యనయస్సు గల కెనియాలోని తెల్లవారందరును సైనిక శిక్షణను తప్పక బడయ వలయు నని విధించిడి చట్టము గత మాసమునందు అమలులోకి వచ్చెను. నిర్బంధ సైనిక శిక్షణను కలనల్ ఎమెరీగారు ఆమోదించినపుడు, తెల్లవారందరును ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించడపు దీనిని ప్రవేశపెట్టగూడదని, సూచించిరి. కెనియాలోనే వలపున సంలక్షములు చేసి నిర్బంధ సైనిక శిక్షణ పనికిరాదని విజ్ఞప్తి సంపినను, కాల సీలము తిరుగు ఎమెరీగారు రేల లక్ష్యపెట్టలేదో తెలియదు. కెనియాలోని మిషనరీలును, కార్మిక సంఘముల నాయకులు, భారతీయులునుగూడ తమ అసమ్మతిని దెలిపిరి. కెనియాలో ఆదిమనివాసులు గలరు. భారతీయుల సేవకులు కలరు. ఇతరరంగువాతులు గలవు. తెల్లవారొక్కరును మాత్రమే సైనిక శిక్షణ బడయుచో, మిగిలినవారు తీరని యిబ్బందులు గలుగును. ఇది సరికే లక్షక బాధలక్రింద నలుగురున్న నల్లవారు, ఇకముందు మరింతగ వీడింపబడుట సహజము. తెల్లవారు కెనియా ప్రజలకు బ్రట్టిలుగ నున్నటుల, శిష్టదరు. బ్రట్టిధర్మమును నిర్వహించుటకు గాని, రంగువాతులవారి విశ్వాసమును చూరగొనుటకు గాని, తెల్లవారు యుద్ధసన్నద్ధులగుట మార్గము గానేరదు. ఇంతకు పూర్వము ఏర్పాటుచేయబడిన నిర్బంధ సైనిక విధానమునందు రాజభక్తి ప్రమాణము కైకొనవలసిన విధి గలదు. ఇప్పుడు అంగీకరింపబడిన యేర్పాటునందు, రాజభక్తి ప్రమాణము తీసివేయబడినది.

కెనియా గవర్నరుగారికిని, తెల్లవారికిని సరిపడకపోవుచే, రాజభక్తి ప్రమాణము యిబ్బందిగ నుండునని, 1921 సంవత్సరమునందు నిర్బంధ విధానము గీసినవారు ఆక్షేపించిరి. వెనుక నొకమారు, భారతీయుల అందోళనకు లొంగి వారి కోర్కెలను సరికేర్చుచో, తాము గవర్నరుగారిని బలిమిని పద ప్రార్థన గ వింపెద మని, కెనియా తెల్లవారు బెడలించుచుండిరి. అప్పుడు బెడరించినవారే, నేడు రాజభక్తి ప్రమాణము లేకుండ జేయగలిగిరి. మాండ్రియను ప్రాంతమున దొక విలేఖకుడు నిర్బంధ సైనిక శిక్షణయొక్క పూర్వచరిత్రను వివరించెను. దీనిని ప్రవేశపెట్టెనుటకు డిలామెరీ ప్రభువుగారును వారి స్నేహితులును చాలకాలము క్రిందటినుండి ప్రయత్నించుచుండిరి. కాని, కాలసీల మంత్రులు వీరి మాటలను సాగకుండ జేయుచుండిరి. 1921 సంవత్సరమునందు నిర్బంధ సైనిక శిక్షణ చట్టము భాసననభాగో ప్రవేశపెట్టబడెను. కాని డిలామెరీ

ప్రభువునకు మువారు దీనిని తిరస్కరించిరి. ప్రధాన కారణ మేమిట, దీనియందు రాజభక్తి ప్రమాణము గలదనియే. కెనియా ప్రజల కిది. ఉపద్రవకరమను హేతువుచే నీనియర్ నేటిపు కమిషనరుగారు, దీని చట్ట ప్రాతికూల్యము జూపిరి. అందుచే చట్ట ముప సంతరించుకొనబడెను. భామనుగారు కాలసీల మంత్రులనున్నపుడు, 1928 సంవత్సరమునం దీ చట్ట ము తిరిగి ప్రవేశపెట్టబడెను. కానననభవారు దీని నామోదించిరి. కాని, భామనుగారు దీని కంగీకారము నొనగరయిరి.

నల్ ఎడ్వర్డు గ్రెగ్గగారు 1925 సంవత్సరము నందు కెనియాకు గవర్నరుగ వచ్చినపుడు, మరి యొక నిర్బంధ సైనిక చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. దీనిపట్ల కెనియా యందంతటను తీవ్ర ప్రాతికూల్యము వ్యాపించెను. సెలెక్టు కమిటీవారు రాజభక్తి ప్రమాణపు ఏర్పాటును దీసివైచిరి. కానననభవారు దీని నామోదించిరి. భారతీయులు మాత్రము తమ అసమ్మతిని వెల్లడిజేసిరి. కెనియా ప్రజలు నిరాయుధులుగనుండ, యూరపియునులకు మాత్రము సైనిక శిక్షణ నొనగి, వారిని సాయుధులుగ గావించుట, బ్రట్టిలధర్మముగాదని, తెలుపబడెను. గవర్నరుగారి విషయమై ముచ్చటించుచు “స్వరక్షణనిమిత్తము నిర్బంధ సైనిక విధానమును ప్రవేశపెట్టవలయుననిన, కెనియాలో మొత్తముమీద నర్వజనాంగీకారము బయల్పడవలె”నని పలికిరి. పిమ్మట, ప్రతిపక్షులు సార్వభౌమునికి విజ్ఞప్తి సంపిరి. కాని వీరివిజ్ఞప్తి నిరాకరింపబడెను. ఈ సంవత్సరము జూలై 1 వ తేదిన నిర్బంధ చట్టములులోనికి వచ్చునని, నల్. ఎడ్వర్డు గ్రెగ్గగారి టీవల ప్రకటించిరి. నిర్బంధ సైనిక విధానము కెనియాకు లాభకరమని, వీరిపుడు వాదించుచున్నారు. తెల్లవారలలో కొందరుగూడ, నిర్బంధ సైనిక శిక్షణ వలదని మొరలిడినను, వారి మొరలు నిష్ఫలము లయ్యెను. కెనియా పరిపాలనము తెల్లవారల లాభమునకు మాత్రమే యుపకరించుచున్నది. అక్కడి ప్రజలకుగాని, భారతీయులకుగాని, ఎట్టి సౌకర్యములు గలుగుటకుమారుగ, క్రొత్త నిర్బంధములు విధింపబడుచున్నవి. వీరలస్థితి మరింత దుస్సహ మగుచున్నది.

ఇంగ్లండు : చీనా

ప్రభువులనభిలో చీనాగూర్చి ముచ్చటించుచు సాలిసుబరీ ప్రభువుగారు ఛేంబర్లైనుగారి వచనములనే ప్రతిధ్వనింపజేసిరి. చీనా ఏకమగుటచే, దానితో సంధిజేసికొనగూడదాయను ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పుచు, ఇంకను ఏకముగా లేదని పలికిరి. నాకొంగు సంఘటనల విషయమున నప్తపరిహార మిచ్చిన గాని, ఒడంబడిక గూర్చి యోచింప వీలులేదని, ఛేంబర్లైను గారు కామన్సు నభిలో పలికియుండిరి. ఈ రీతిని, సుప్రీక్షయు కొలదియు చీనాకును ఇంగ్లండుకును మధ్య స్నేహ భావము బలపడుట కవకాశము దొలగును. కెన్వర్రి గారు “రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూసు” పత్రికలో చీనా పరిస్థితులను వివరించుచు, చీనా అగ్నిపరీక్షనుండి జయప్రదముగ వెలువడెననియు, అద్భుత శక్తిని కనుపఱచెననియు, చెలుపుచున్నారు. ప్రాజ్ఞులెల్లరును ఇటులనే చెలుపుచున్నను, ఇంకను చీనాతో నఖ్యవడు

టకు ఇంగ్లండు వెనుదీయుట, ఏమాత్రము దూర దృష్టిని చూపదు. కెల్లాగు ఒడంబడిక గూర్చి ముచ్చటించుచుగూడ, లేనిపోని ఆశలను పెట్టుకొనవలదనియు, అసంపూర్ణ ప్రపంచమునందు స్వరక్షణకై యుద్ధముల జేయవలసి వచ్చు ననియు, తనకు ప్రత్యేక ప్రయోజనములు గల దేశములను ఇంగ్లండు రక్షింపక తప్పదనియు, ఎప్పటి కయినను స్వరక్షణనిమిత్తము జరుగు యుద్ధములందు మాత్రమే ఇంగ్లండు పాల్గొనుననియు, మున్నగు సంగతులను సాలిసుబరీ ప్రభువుగారు వివరించిరి. ప్రతిదేశమును స్వరక్షణకు జరుగు యుద్ధములందే పాల్గొందునని పలుకుచుండును. అట్టితరి, సరిహద్దును నిర్ణయించుటకు సాధ్యపడదు. కన్సర్వేటివు మంత్రులకు, తాత్కాలిక ప్రయోజనమే ముఖ్యము గాని, ఉన్న తాదర్శములతో నిమిత్తము గనుపింపదు.

మిస్ మేయో: హిందూ దేశస్వపరిపాలనము

భారతీయుల కన్నలోపములను లేనిలోపములను మిస్ మేయోగారు రెత్తి చూపుటకు ముఖ్యకారణము వారు స్వపరిపాలనార్హులుగారనియు, బ్రిటీషు పరిపాలనము శాశ్వతముగ నెలకొనవలె ననియు, ప్రతిపాదించుటకే యని, సువ్యక్తమయ్యెను. కాని, ఆంధ్రానుగారు వ్రాయుచున్న విమర్శనములో, భారతీయుల పరాధీనస్థితియే వారిదుర్దశకు కారణమయ్యెనని సహేతుకముగ జూపిరి. వసిష్ఠిక్కునముద్ర దీప్తములు, అమెరికా పరిపాలనము క్రిందికి వచ్చిన పిమ్మట, అక్కడి ప్రజల యభివృద్ధి తీగించుటయ గాక, వారి సంఖ్యగూడ తగ్గిపోవు చున్నదని, ఆంధ్రానుగారు నిరూపించు చున్నారు. విదేశ పరిపాలనము క్రింద, హిందూ దేశము, ప్రపంచములో కల్లబీదదై మెలగుచున్నది. ప్రజల మరణసంఖ్య ఎచ్చుచున్నది. అనారోగ్య మతిశయించుచున్నది. వారి కార్యదీక్ష ఉత్సాహశక్తి అడుగంటినవి. చేతిపరిశ్రమలు నశించినవి. మిస్ మేయోగారి స్వదేశమగు అమెరికాయునను, ఇప్పటికిని ఇంగ్లండు క్రిందనే యున్నచో, ప్రస్తుత యున్న స్థితి బడసి యుండెడిదిగాదని, ఆంధ్రానుగారు చాటుచున్నారు. హిందూ దేశమునందు, స్వయంపోషకములుగ నున్న గ్రామములు పెక్కులు నేడు శిథిలావస్థయందున్నవి. ప్రజలు జీవనాధారము లేక యల్లాడు చున్నారు. క్షౌమ దేవత పీఠము పెట్టుకొని యున్నది. కొంతకాలమున డక్కా సెల్లాలకును, రత్న కంబళములకును ప్రసిద్ధిపహించిన హిందూ దేశము నేడు లాంకుపైరు జపానులపై కట్టుకొను బట్టల కాధారపడవలసివచ్చుచున్నది. ఇదియంతయు, మేయర్ గారికి అభివృద్ధి వలె దోచువచ్చునదిగాబోలు! హిందూ దేశము నుండి విదేశములకుబోవు ధనప్రవాహము వేగమున బారుచున్నది. స్వపరిపాలనమున్నచో, దేశపరిశ్రమలను రక్షించుకొనుటయు, అనవసరమగు వ్యయమును తగ్గించుకొనుటయు సులభసాధ్యమగు నని తెలిసినవిషయమే.

విదేశ ప్రచారము

విదేశ ప్రచారము నిరుపయోగమని, ఇటీవల ఇంగ్లండుకు వెడలిన జిన్నా, శ్రీనివాసయ్యంగారు, మున్నగు ప్రముఖులు చాటిరి. నిద్రపోవువారిని మేల్కొలుపువచ్చునుగాని, మేలుకొని యున్నవారిని మేల్కొలుపుట యనంధవముగద. అన్ని సంగతుల

నెరిగిన, లేబరుకట్టుమువారే ఇంపీరియల్ మతమును పూర్తిగ నవలంబించుచుండ తదితరుల సంగతి జెప్పనేల? గాంధీమహాత్ముడు బాబ్టోలీ వ్యవహార మునుగూర్చి ఇంగ్లండుకు సందర్శముల దెలుపుట మాత్రము, విదేశ ప్రచారముగాదాయని యడుగు వారు గలరు. గాంధీమహాత్ముని కిప్పటికిని, విదేశ ప్రచారముపట్ల నమ్మకము గలుగలేదు. ఆండ్రూసు గారు నిజసితిని దెలుపమని కోరినమీదట, మహాత్ముడు వారికిమాత్రమే సందర్శములను తెలియ జేసెను. ఇంగ్లండు అనుగ్రహమును సంపాదించుటకు వారలు గావించియుండలేదు. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపినటుల “మన ప్రచారమునకు తగిన ప్రదేశము ఇక్కడనే ఇప్పుడే గలదు. మనదేశము నందు మనస్థానమును బలపరచుకొనుచో, మిగిలిన దంతయు నెరవేరును.” బబ్టోలీనమన్య గౌరవప్రద మగ పరిష్కారమగు సూచనలు గనుపించుచున్న వి. ఇట్టిఫలమునకు, ఇతరులు కొంత తోడ్పడినను, రయితుల నిరుపమానత్యాగశక్తియే మూలకారణ మని రూఢిగ జెప్పవచ్చును. రయితులు తమపై తా మాధారపడియుండుటచే, ఇతరులుగూడ వారికి తోడ్పడుచున్నారు. ఇటులనే నత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికిని, భారతీయులు స్వశక్తిపై నాధారపడి దృఢసంకల్పము బూనుచో, అన్యసహాయము లభించినను లభింప కున్నను, సఫలమనొరథులగుట తథ్యము.

విద్యార్థులు : స్వయంపోషణ

అమెరికాలో విద్యార్థులు కాయకష్టము జేసి తమ చదువుకు గావలసిన ఖర్చును తాము సంపాదించగలుగుచున్నారు. వీరిలో ఆత్మగౌరవము పెం పొందుచున్నది. యూరపియను విశ్వవిద్యాలయము లం దెక్కడను, ఇట్టి ఏర్పాటున్నటుల గానరాదు. ఇండియాలో అసలే లేదని తెలుపనక్కరలేదు. గాంధీమహాత్ముడు స్వయంపోషణపు ఏర్పాటును, మన దేశములో గూడ ఏర్పాటుజేయుట మేలని సూచించుచున్నాడు. వీర విద్యార్థులు ఉచితముగ చదువుబడయుటకన్నను, కాయకష్టము నలిపి, తమ ఖర్చులను తాము భరించుచో, ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనగలరు. విద్యను ప్రతివారికిని అందు బాటులో నుంచవలెననిన, డబ్బు దొరకుట దుర్లభ మని కుందుచున్నారు. కాని, కాయకష్టమును విద్యార్థులు చేపట్టుచో, యీ సమస్య సులభముగ పరిష్కారము గాగలదు. సాహిత్యవిద్యతోబాటు, పారిశ్రామికవిద్యను నిర్బంధము గావించుటచే, డబ్బు చాలదనుమొర వినుపిండు. విద్యార్థులును, కాయకష్టగౌరవమును గ్రహింపగలరు. విద్యాసంత రము వీరు జీవనోపాధికై ఇప్పటివలె నవసరపడనవ గరముండదు. అమెరికా విద్యార్థులలో నగము మంది, సెలవుదినములలో పనిజేసి డబ్బు సంపాదించెదరు. బడి యున్నరోజులలో నయినను, కొంత కాలము నిందుకై వినియోగించుచున్నారు. ధన పంథమగు అమెరికాకన్నను, హిందూదేశమునం దిట్టి ఏర్పాటు ముఖ్యావశ్యకమని గాంధీమహాత్ముడు సూచించుచున్నాడు. విద్యార్థుల భావ్యభివృద్ధి గూడ, ఇట్టియనుభవములు వారికి తోడ్పడగలవు.

ప్రజాపరిపాలనము : లండను టైముస్

ప్రజాపరిపాలనపు లోపములను యూరపి యను దేశములు గ్రహించుచున్న నమయమున,

తూర్పుదేశములవారు దీనిపై మక్కువను చూపు చున్నందులకు, లండను టైముస్పత్రిక ఆశ్చర్యము చూపుచున్నది. సింహళమునకు మాత్రము, జొన మూరు కమిషనువారు సరియయిన విధానమును సూచించి రని, యాపత్రిక మెచ్చుకొనుచున్నది. సిలోనువిధానముపై అంతమోహ మున్నయెడల, దీని నింగ్లండులోగూడ ప్రవేశపెట్టవలయు నని, టైముస్పత్రిక ఏల గోరగూడదో తెలియదు. సిలోనులో సాంఘికపక్షము లేర్పడును గాని, రాజ కీయపక్షము లేర్పడజాలవని, టైముస్పత్రిక జోన్య ము చెప్పట విచిత్రము. స్వపరిపాలన మేర్పడక ముందు, ఏదేశమునందును సరియగు రాజకీయ పక్షము లేర్పడజాలవు. జొనమూరురిపోర్టు ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము మిగుల హానికర మనియు, దానిని తొలగింపవలయుననియు కోరుచున్నది. లం డను టైముస్పత్రికగూడ, నిట్టి యభిప్రాయమునకు తలయూచుచున్నది. హిందూదేశమునందు ఇట్టి యేర్పాటు దొలగి సామాన్యనియోజకవర్గము లేర్ప డుటకు, టైముస్పత్రిక తోడ్పడునా యనునదియే ప్రశ్న. చేరువుననున్న సింహళమునకు హానికర మయిన ఏర్పాటు హిందూదేశమునకు లాభకరము గాజాలదు.

“మాండేటు అన నేమి”

హాబ్ హాసుగారు, నేపనుపత్రికలో నీవిష యమై వ్రాయుచు, మాండేటు రాజ్యముపై సర్వాధికారము నానారాష్ట్రసంఘమునకు గలదా లేక, పరిపాలనము నలుపుచున్న వారికి గలదా యని ప్రశ్నించుచున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘమువారిదే సర్వాధికార మగుచో, వారు మాండేటును ఒకరి వశమునుండి తీసివైచి ఇంకొకరి కీయగలరు. అట్టిశక్తి నానారాష్ట్రమునకు లేనిచో “మాండేటుకును, అన్యదేశస్వాధీనమునకును భేద మంతరించు” నని, హాబ్ హాసుగారు తలచుచున్నారు. నానారాష్ట్ర సంఘము అట్టిశక్తి యున్నదనివలె గనుపింపదు. మాండేటుకింద పరిపాలింపబడు చున్న దేశములు పరాధీన దేశములవలె మెలగు చున్నవి గాని, అంతకన్నను ఉన్నతస్థానము బడయకున్నవి.

బొంబాయి : దేవదాసీ పద్ధతి

పదునెనిమిది సంవత్సరములలోపలి బాలిక లను దేవాలయములలో దేవదాసీలుగ వప్పించు పద్ధతిని తొలగించు నిమిత్తము, బొంబాయి ప్రభు త్వమువారిొకచట్టమును చేయనున్నారని, హాం మెంబరుగారు బొంబాయి శాసనసభలో నుడివీరి. ఇట్టి చట్టము ఇతర రాష్ట్రములలో గూడ నవనర మగుచున్నది. కళావంతులసంఘమువారిట్టి సంస్కరణమును గోరుచున్నారని, వారల సమావేశముల లో గావించు తీర్మానములు తేటవరచు చున్నవి. కళావంతులకును, హిందూ సంఘమునకును గూడ తలవంపులుగ నున్న యీదేవదాసీపద్ధతి ఎంతత్వ రలో దొలగిన సంతోషయస్కరము.

ఇంగ్లండు : పర్ణవివక్ష

బ్రిటీషు పాఠశాలలలో భారతీయ విద్యార్థుల పట్ల వర్ణవివక్షను సూపుచున్నారని, సర్ అబ్బాసు ఆలీబేగుగారు తెలిపిరి. ఇంగ్లండులో రంగుభేదము

తక్కువయందురుగాని, అక్కడకూడ నది పెరుగు చున్నది. హిందూదేశమున కేవలము బ్రిటీషు విద్యా ర్థుల విద్యక్రింద విశేషద్రవ్యము వెచ్చింప బడు చున్నది. ఈశాఖను బ్రాన్సువర్డుశాఖలలో నింకను జేర్చరయిరి. కాని, ఇంగ్లండులో మాత్రము భార తీయ విద్యార్థులపట్ల సుముఖత గలుగ కున్నది. హిందూదేశము తన కాళ్లపై తాను నిలువబడు వరకు, భారతీయులితరదేశములలో అర్హ గౌరవము బడయజాలరు.

రహస్యపు వోటింగు

లోకలుబోర్డుల యూనియను బోర్డుల ఎన్ని కలలో, రహస్యపు వోటింగుమాత్రమే జరుగవల యునని, బెంగాలు శాసనసభవారు తీర్మానించు టెంతయు సమంజసముగ నున్నది. చదువురాని వోటర్లు పలువురున్నను, రహస్యపు వోటింగుకు తగిన ఏర్పాటుల గావింపవచ్చును. లేనియెడల, వో టింగుపద్ధతి దుర్వినియోగ మగుట నమాజము. నాగ రికదేశములం దన్నిటియందు రహస్యపు వోటింగు పద్ధతియే ప్రచారమునందున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటును ప్రవేశపెట్టవలయునని జితేంద్రలాల్ బెనర్జీగారు తెచ్చిన తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారి ధిక్కేసిం చుట శోచనీయము.

శ్రీ గుబ్బి నాటక నమాజము

ఒక సవరణ

గతజూలై 18 లేదని వెలువడిన ఆంధ్రపత్రికలో శ్రీ గుబ్బి నాటక నమాజము అనుపేర్ క్రింద ప్రకటింపబడిన వ్యా సములో పైకంపెనీలో నిడివరకు ఒకపేరునిగానున్న సి. బి. మల్లప్పగారు కీర్తికేమలై నట్లు పొరపాటున ప్రకటింపబడిన, కాని ఇది అసత్యమని గుబ్బి నాటక సమాజాధిపతులు తెలియజే యుచున్నారు. మల్లప్పగారు ఇప్పుడు శ్రీనంజాండేశ్వర కర్ణాటక నాటకపరిషత్ బలాహార నందు బాయింటు ప్రాప్తయిరుగా నున్నారనియు ఈకంపెనీవారిపుడు నేలమునందు నాటకములను ప్రదర్శించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఈమధ్య కర్ణాటక నాటకపరి యొక్క మొదటి బాయింటు ప్రాప్తయిరుట అ 1 నంజాండప్పగారు కీర్తికేమలైరిగాని, సి. బి. మల్లప్పగారు పడి వులై యున్నారు. ఈ పొరపాటుప్రకటనమునకు ఎంతయు వింతించుచున్నాము. (అం.వ. సం.)

“ఇంచుమించు అందరుస్త్రీలు

అక్షరజ్ఞానము లేనివారే”

శ్రీకృష్ణ

నాగపూరు స్త్రీవిద్యాసంఘము రిపోర్టు

నాగపూరు, ఆగష్టు 31:—జరుగజన్మ మధ్యరాష్ట్ర ముల శాసనసభలో స్థానికసంఘముల సవరణిల్లు ప్రాథమిక విద్యార్థుల సవరణిల్లు ఇరికేషనువిల్లు మున్నగు ప్రభుత్వచట్ట ములు; పిమ్మట అధికారతరల సవరణచట్టములు చర్చింప బడును.

స్త్రీవిద్యా నిచారణసంఘమునాడు రాష్ట్రములో దిరి దాపు అందరు స్త్రీలు అక్షరజ్ఞానము లేనివారే యని రిపోర్టు నందు చెలిపెను. విద్య నేర్చుకొను అభిలాషకుడ లేకున్నది. కావున చాల ప్రచారము దరుగవలసియున్నది. జిల్లా కేంద్రస్థా నములందు మునిసిపాలిటీలయందు ప్రచారక సంస్థల నెలకొల్పి నలెనియు ప్రభుత్వమునాడు సహాయము జేయవలె ననియు సూచించుచున్నారు. ప్రభుత్వమునాడు బాలికలకు దేశభాషా పాఠశాలలను స్థాపించి వాటిని స్థానికసంస్థల కొప్పగించెనెను. ఖర్చులలో సగమువరకు ప్రభుత్వమువారి పంపగలెను. బాలికా పాఠశాలను స్థాపించుటకు వీలులేనిచోట బాలిక పాఠశాల లోనే బాలికలను చేర్చుకొనుటను ప్రోత్సహించవలెనని రిపో ర్టుజేసిరి.

మదరాసువార్తలు

బెంగళూరు అల్లరులు: బెంగళూరునందు ఈమధ్యరిగిన అల్లరులగురించి వెంటనే బహిరంగ విచారణ సంఘవలసి విదని గోరుచున్నామని, (విశ్వకోశాటక) వత్రికా సంపాదకు లగు టి.టి. శర్మకొరారు వ్రాయుచున్నాడు.

మద్రాసుకొన్నిలు బైఎలెక్షన్లు: మద్రాసు చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ ప్రతినిధి నెన్నుకొనుటకు తేదీలు నియమింపబడెను. ఈ నెల 15 తేదీలోపుగా నామినేషనులు పంపబడవలెను. 17 తేదీని మూటిని జరుగును. వచ్చే నెప్టంబరు 20 తేదీని ఒక ఆభ్యర్థికంపై నెన్నునమున్నచో ఎన్నిక జరుగును.

ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు: జనరసింహము ఆకాంబెంటు అండ్ అడిటరుగారు (నె118వ ఆర్కినియకొన్స్ట్రీటు) గాల్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

కె. జగన్నాథంచెట్టిగారు గాల్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగా నుద్రాసునందు నియమింపబడిరి.

శ్రీ కె. వి. వి. తిరుమలవిశ్వేశ్వరయ్య: బీరు కీర్తిశేషులై నందులకు తమ సాహధూరిని దెలుపుచు నిన్నును మద్రాసులో పర్. ఎం.సి.టి. ముత్యయ్యచెట్టిగారియధ్యక్షతన జరిగిన అఖిలభారత సాధుసంఘ మహాసభలో నొక తీర్మానము గావింపబడెను.

ధియసాఫికలుసాపైటి అధ్యక్షత: అన్నిచోరములందును గల ధియసాఫికల్ సాపైటిలో నధిక సంఖ్యాకులచే డాల్ ఆడివిసెంటుగారు అధ్యక్షురాలిగా నెన్నుకొనబడిరినియు శక్తివ్రతారము ఈమె యీ పదవియందు 1928 సంవత్సరము వరకు ఉండవచ్చుననియు అడయాడనుండి అక్టింగు రికార్డింగు సెక్రటరీగారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఆత్మహత్య: భాగ్యమ్మలో అను నొక 25 ఏండ్ల స్త్రీ శ్రీనివాస పెరుమాళ్ సన్నిధిని, రాయపేటలో గత శనివారమునాడు ఉరిపోసికొని ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. ఈమె కొంతకాలమునుండి గుండెజబ్బువలన బాధపడుచుండెనట. రాయపేట పోలీసువారు నేడు పంచాయితీ చేయుదురు.

మద్రాసు వత్రికా రిపోర్టుల నభ: మద్రాసు వత్రికా రిపోర్టులసభ స్వదేశీమిత్రకా కార్యాలయమున నిన్ను సాయుల్రము కృష్ణమాచారీగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. టి. ఇ. గ్రేడిగారు కీర్తిశేషులైనందుకు అనుకూలమును దెలుపుచు నొకతీర్మానము గావింపబడెను. ఈసంఘమువారి సాంవత్సరికసభ యీనెల 19 తేదీని జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను.

గుబ్బి నొటకనమాజము: ఈ సమాజమువారు శోభురారి 9-20 గంటలకు వార్తాక్కు ధియేటరులో ప్రభామణి యనునాటకమును ప్రదర్శించెదరు. కృష్ణ వేదమును ధరించి పేరుగాంచిన స్వర్ణ బాల్ కన్యగారు ప్రభామణిపాత్రను, ప్రాత్రయటరుగారు విశోచనునిపాత్రను ధరించెదరు.

తిరువళ్ళీక్షేణి అర్చన కోఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్: ఈసొసైటీవారియొక్క ఆసాధారణ జనరల్ బాడి సభ యీ నెల 18 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు యీ సొసైటీయొక్క హెడ్ ఆఫీసునందు జరుగును. ఈసంఘపు బైలాలలో కొన్ని సవరణలగురించి యోచింపబడును.

మోటారు ప్రమాదము: హైలూపూరునుండి బాన్స్ లిపునువోపు బస్సు నేటిమధ్యాహ్నము బ్రీష్టి కేజీనుండి వచ్చుచున్న మోటారుకారులో మద్రాసు యూనివర్సిటీ క్లబ్బు ఐడ్ల డ్రైవర్, బ్రెడ్లియ్యెను. బస్సులోని ప్రయాణీకులకు కొలది దెబ్బలు తగిలెను. మోటారుబస్సు అడ్డము బ్రెడ్లి అడ్డపు పెంకులు కొట్టడందంతటను వ్యాపించెను. కొంతసేపు ఇటువంటి ప్రమాదమునకు నడుమటకు వీలులేకపోయెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

ఈ నెల 18-వ తారీఖున మధ్యాహ్నం 1 గంటకు బెజవాడలో దుర్గావిలాసమందు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ జరుగును. కాన సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

విషయములు

1. కలకత్తా దేశీయ మహాసభకు అధ్యక్షుని (ఆఖరు నియామకము) నూచించుట.
2. లక్నోలో యీ నెల 28-వ తేదీన జరుగబోవు వివిధపక్ష సమావేశమునకు 5 గురి ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుట.
3. బల్లారిజిల్లాలోని ఆంధ్ర తాలూకాలను మునుపటివలె నే ఒక జిల్లాగా భావించవలసినదని బల్లారివారు వ్రాసిన వుత్తరమును యోచించుట.

ఇతరవిషయములు.

మదరాసు } కా. నాగేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.
6-8-1928 }

రాకపోకలు:—డబిల్వా. వి. ఆర్. నాయుడు, ఎస్. ఎం. జోషి, బ్రాడే, శేక్, బేక్లె, ఎస్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, ఎర్నెస్టు కర్కూగార్లు నిన్నఉదయము మద్రాసువచ్చిరి.

గాల్ ఎం. ఆర్. నేతురత్నమయ్యగారు, హామిల్టన్ గారు నేటిఉదయమునకు మద్రాసువచ్చిరి.

టి. విజయరాఘవాచారిగారు గతశనివారమురాత్రి మెట్టపాళయమున కేగిరి.

వి. వి. గిరి, ఎస్. ఎం. జోషిగార్లు నేటిరాత్రి తిరువనాపల్లి కేగిరి. అచ్చటి రైల్వేకార్యాల పరిస్థితులనుగూర్చి స్వయముగా తెలిసికొందురు.

జబ్బాలగారు గతరాత్రి బొంబాయి కేగిరి.

డన్లప్ ట్రైల్ యిప్పుడు రెండు రకములు

అప్పుడు చున్నవి. అందులో కొత్తగావచ్చినది “ఫోర్ట్” డన్లప్ ట్రైల్, ఇది చాల గట్టిగా నుండును. చాలా కాలము మున్నును. తరువాత పల్లెయించును, రోడ్లు పరిగాలేని చోట్ల ప్రయాణమొనర్చునప్పుడు యిది మిక్కిలి సదుపయోగమైనది.

“ఫోర్ట్” డన్లప్ కన్న క్రుక్లక్ల అందుమీద విశద విశ్లే గుర్తు రంగుతో తయరచియుండును. ప్రస్తుతం వైర్లైవ్ మాడిలో అమ్మబడుచున్నది.

తిరుత్తణిలో ఖద్దరు ప్రచారము

వారాయణవరమునందుండి సంచార ఖద్దరు వస్త్రాలయము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు మాసం 7-వ తేదీ మొదలు 12 వ తేదీవరకు తిరుత్తణికి మార్చబడును. అన్నిరకముల ఖద్దరు తిరుత్తణిలో యుండు కార్యకర్తలగు తాలూఖా బోర్డు ఆఫీసు నందు ప్రదర్శించబడును. ఖద్దరు ప్రచారకుల మూలముగా వల్లె పల్లెకు ఇంటింటికి పంపి ఆసర్ ధరలకే అమ్మబడును.

మఖారి, మద్రాసు } సి. పి. రంగారెడ్డి, గౌరవకార్యనియంత.

గ్రామోద్యోగస్తుల స్పెషల్ టెక్స్టు

ఈక్రింది పుస్తకములు కావలసినవారలు అద్దర్లు పంపి వి. పి. పార్థివరాజు తెప్పించుకొనవచ్చును.

(1) గ్రామకరణముల పరిక్షాదర్శిని మొదటిభాగము (9 దశ కూర్పు)	రూ 0 12 0
(2) డిటో రెండవభాగము (9 దశ కూర్పు)	0 12 0
(3) గ్రామకర్తల నమూనాలు (1928 ఏంటు)	0 10 0
(4) గ్రామకరణముల సర్వేపరీక్షా దర్పణము (8 దశకూర్పు)	0 10 0
(5) గ్రామమునపలుకు పరిక్షా ప్రదర్శిని మొదటి భాగము (12 దశ కూర్పు)	1 0 0
(6) డిటో రెండవభాగము (10 దశ కూర్పు)	0 6 0
(7) గ్రామమునపలుకు లెక్కల నమూనాలు	0 6 0
(8) గ్రామోద్యోగస్తు	0 8 0
(9) వర్గములపుజులెత్తి	0 4 0
(10) ఋణమర్పణపద్ధతి	0 4 0
(11) లీలావతి గణితసారము	0 6 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము:—

విలాసము:—

బాలేమర్రి-లక్ష్మీనరసింహ్యం
బాలేమర్రి, గుంటూరుజిల్లా.

కార్లెకార్సు సర్క్యుప్రదర్శనము

జంతుప్రదర్శనము

ఈ సర్క్యుసు కంపెనీవారు మద్రాసు నగరములో నిప్పుడు ప్రదర్శించుచున్న యానేకవిధములగు అశ్వుతకార్యములలో కెల్ల విరి నానావిధములగు జంతువులచే నొనర్చబడు కార్యముల కగ్రహాన మొనగవలసియున్నది. సింహకాద్దూలాది వృగములు ప్రాప్తపరు శంకరరావుగారి యావతిచొప్పున గా వింజిన యద్భుతకార్యములను జూచుచుండినపుడు ప్రేక్షకులెల్లరు నిశ్చేష్టులయి యుండినట్లులో నతిశయోక్తి యెంత మాత్రములేదు. నాల్గు గుమ్మరేనుగులు పెంపువిధములగు కార్యముల నొనర్చి ప్రేక్షకుల నానందమున నొలలాడించినవి.

మాయాశిలావిగ్రహప్రదర్శనము

ఇది జంతుప్రదర్శనముతరువాత ముఖ్యముగా కొనియాడదగినది. ఇద్దరునాగములు కడుగుండరమును చలువరాతివిగ్రహమువలె పెక్కువిధములగు నాచనములను చలనరాహిత్యముతో ప్రదర్శించుట జూచువారి కాశ్చర్యమును గొల్పుచున్నది. ఇందులో రాట్నప్రదర్శనము నెల్లరును జూచితిరవలెను.

శరీరవ్యాయామప్రదర్శనములు

ఇవిగూడ మాడవేడుకగానున్నవి. ఒకబలశాలి తనశరీరావయముల వివిధమాంసకండరములను పెంచి, వానిని తనయిచ్చు వచ్చినచోప్పున నాడించుట జూడ, మరళూర్యపుచొన్నత్యమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నది.

మొత్తముమీద యీ సర్క్యుప్రదర్శనము వట్టివేడుక మాత్రమేగాక యానేకవిధముల ప్రబోధకతగానున్నది. కావున చెన్ననగరవాసులెల్లరును, ఇతర ముద్రాప్రకృల ప్రాంతములవారును, యీ మహావశకాశమును పొగొట్టుకొనక, యీ నూతనప్రదర్శనములను జూచి లాభము బొందెదరుగాక.

తిరువత్తిలో కలరా

తిరువత్తి, ఆగస్టు 6:—తిరువత్తిలో కలరా బాధ్యము విశేషముగానున్నదనియు అవటికేను యాత్రకులకు గూడ యీ బాధ్యము రాగలదనియు ముందే తెలియజేయబడుచున్నది. (ఆ. తె.)

మహమ్మదీయుల సభ

ధిల్లీ, ఆగస్టు 5:—ఆ. భా. ముస్లిములీసు, కేంద్రకలీ ఫరుసంఘము, జమయతులేహ, సభలు ధిల్లీలో ఆగస్టు 25, 26, 27 తేదీలందు జరుగును. సెహుకమిటీ రిపోర్టును గూర్చి, సర్వదత్త సభయందు మహమ్మదీయులేమిజేయవలసినదనియు చర్చింతురు. (ఆ. తె.)

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. వెం 41/1928

విటివనరు:—(ఋణుడు) కొల్లిపర కోట య్యకుమార్లు కోటిలింగం, జంగంతులం, తెనాలి.

ప్రతివాదులు:—(ఋణదాతలు) బొర నరసమ్మ మరియు 20 మరియు.

1920 సం ఆక్టు 5 లోని 19 (2) క్లెక్కు ననుసరించి పై నుదహరింపబడిన విటివనరు, తన్న యన్ సాల్వెంటుగా తీర్మానించునట్లు ప్రార్థించుచు ఒక అప్లిసి యీ కోర్టులో దాఖల్ చేసికొనుచు సదరు అప్లిసి విచారణనిమిత్తం 29-8-28 తేదీకి వాయిదా వేయడమైనదని యిరుములముగా తెలియజేయడమైనది.

సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టు, యన్. వెంకటసుబ్బారావు, బాపట్ల. } క్రిష్ణపల్లె సబార్డినేట్ జడ్జి

రేపల్లె డి. ముల్ కోర్టులో

గుంటూరు డి. ముల్ కోర్టుఫయల్ O.S. 397/1916యూ/1928 వాదలు:—తూనుగుంట్ల నాగరత్నం నగయిరాలు.

యె డి 3

ప్రతివాదులు:—మూటూరు బసవయ్య తెనాలి డి. ముల్ కోర్టుయాలాకా వల్ల భావుకం.

7 విస్సంశెట్టి కృష్ణయ్య గుంటూరు. 3 మాటూరి గుర్నాధం అడవుదికివద్ద ఆలంబ్రకాలవక్రట్టచక్క గుర్నాధనగం.

యీ నెంబరలో పయనతెలిపిన ప్రతివాదులకు తేలు నోటిసులు నిమిత్తమున్న 10-8-28 తేదీ వాయిదావేయబడి పున్నది గనుక ఆక్షేపణలున్నయడల వాయిదాకోజాన కోర్టుకు హాజరుఅయి కోర్టువారితో మనవి చేసుకోవలయును.

రేపల్లె } మన్నెపల్లి శ్రీరాములు, 8-8-28 } వాడిపల్లిడర్లు

ఇందియాకు స్వపరిపాలన అధినివేశస్వత్వ మొసంగవలె నని, అధిక్రమేణ చేపారవలెను అని మార్వాడీసంఘము వారు పైనును సంఘమునకు రాఖలుజేసిన సాత్త్వముతో చెలిపిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము తొలగించి రాష్ట్రీయస్వాశంత్ర్య మొసంగవలెననియు, లా అడ్డలు ప్రత్యేకోద్యోగుల వశము నం దుంచవలెననిరి. మంత్రులకు బాధ్యత యొక్కవజపి అన్ని ణాఖిలం సంతృప్తికరముగ తరిపాలించుటకు ధనమొసంగవలెనని యు, ఓటింగ్ అధికారము గలవారందఱు పట్టు బినియోగించుట కవకాశమొసంగి, సైన్యమునందు త్వరగా యుక్తమగుట ని భారతీయులను చేరుకొనవలెనని గోరిరి. (అ. పై.)

అ. భా. రైల్వే ఫెడరేషను

కొన్నింటి సభలో తీర్మానములు

అఖిల భారత రైల్వే ఫెడరేషన్ ఫెడరేషన్ యొక్క జనరల్ కౌన్సిలు సభ నిన్న ఉదయము 11 గంటలకు పెరంబూరు భారత్ కుమారు కార్మిక సంఘమువారి కార్యాలయమున సమావేశమై ద. ఇ. రైల్వే (ఇ. వి. రైల్వే పీ. జి. వి.) రైల్వేలలో ప్రస్తుత పరిస్థితులనుగూర్చి యోచించిరి.

అధ్యక్షులు రా. సా. చంద్రికా ప్రసాద్ గారు రాజాల కపోయినందున ఉపాధ్యక్షులగు ఎస్. ఎం. జోషీగారు సభ కార్యదర్శక వహించిరి.

ఎం. శ్రీనివాసరావు. వి. బి. పురంధర, డివిల్యా, రే. బి. ఎం. బ్రాహ్మ, కె. ఎం. జొగ్గెకర్, భావాజిటి ఎ. ఎస్. పిల్ల, ఎ. కళ్యాణ, ఎస్. ఆర్. జబ్బాలగార్లు మున్నగు వారు సభకు హాజరైరి.

ఈ ఫెడరేషన్ యొక్క జనరల్ సెక్రటరీ అగు వి. వి. గిరిగారు రైల్వేలలో ప్రస్తుత విషయస్థితులనుగూర్చి సభ వారికి తెలియజేసిరి.

ద. ఇ. రైల్వే తరపున ఎస్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు సమస్య పూర్వమున అంతరాయము గల పరిస్థితులను గూర్చి సభవారికి విపులముగ తెలిపిరి. ఈ రైల్వే సమస్యదారులకు ఆర్థికముగ సహాయమును పలు పనులైన నివివిధ రైల్వేల వారిని కోరిరి. ఏమియు ఎక్కడు కష్టపడగలమాడ అయ్యంగారివలెనే సమస్యదారులను సహాయములు చేయవలెనని సభవారిని కోరిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడినవి.

1. రిట్రైవింగ్ మెంటు, నౌకర్యల జీతములు, రైలుబండ్లు నడపువారి యిబ్బందులగురించి దక్షిణభారత రైల్వే ఫెడరేషన్ గోరుచున్న కోరికలను ఈసభవారు బలపరచుచున్నారు.

2. ప్రస్తుతము వారికిగల యిబ్బందులకు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

ప్రస్తుత విషయ పరిస్థితుల కలగకముందే యియిబ్బందులను తొలగింపవలయునని రైల్వే అధికారులచర్యను ఈసభవారు ఖండించుచున్నారు.

3. సమస్యజరిగిన కాలములో నెరవేరని దొడ్డనగ్రామ జరిగినను అట్టిదొడ్డనగ్రామము ఈసభవారు ఖండించుచున్నారు.

4. సమస్య నగచిత్తయిటకు ప్రభుత్వమువారు గావించిన ఎర్రబులు మున్నగు నిర్బంధపద్ధతులను యిసభవారు గర్హించుచున్నారు.

5. ప్రభుత్వమువారు ప్రయోగించిన 144 సెక్షను ఆర్డరును యిసభవారు ఖండించుచున్నారు.

6. వివిధ రైల్వేల సంఘములవారును యి దక్షిణ యు. డి. యా రైల్వే ఫెడరేషన్ యొక్క సహాయము గావించవలెనని యి సభవారు గోరుచున్నారు.

ఈ రైల్వే ఫెడరేషన్ రాయబారమును భారత ప్రభుత్వమువారికి సంపు విషయము నాలోచించుట క్రిందికి జటిసి ఏర్పరచిరి. కమిటీ సభ్యులు:—ఎస్. ఎం. జోషీ, వి. వి. గిరి, ఎస్. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. శ్రీనివాసరావు, డివిల్యా, వి. ఆర్. నాయుడుగార్లు.

జీతప దేశముల గల వివిధ రైల్వేలందును ఒకే పద్ధతి నేర్పాటుచేయు విషయములో చింపబడి యి క్రింది తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

వివిధ రైల్వేల ఫెడరేషన్ కోరికలనుగూర్చున నొక లేఖనము నేర్పాటుచేయుటకు వానిని రాబోవు సెప్టెంబరు 12 తేదీన సిల్లాలో జరుగబోవు జనరలు కౌన్సిలు సభవారియందు బలబ్రతుకను యి క్రింది సభ్యులు గల యొక కమిటీని యేర్పాటు చేయవలెనది:—రా. సా. చంద్రికా ప్రసాద్, వి. వి. గిరి, ఎస్. ఎం. జోషీ, ఎస్. వి. అయ్యర్, డి. కళ్యాణ, ఎస్. హెచ్. జబ్బాల, వి. ఎస్. బ్రాహ్మ, ఎస్. గురుస్వామి, డివిల్యా, వి. ఆర్. నాయుడు, కె. సి. మిత్ర, కె. డి. జోషు, వి. ఎస్. బ్రాహ్మ, ఎ. కళ్యాణ గార్లు ఎస్. డివిల్యా, రైల్వే కమిషనరీ నొకరిని చేర్చుకొనుట కీ కమిటీవారి కధికారమియ్యడమైనది.

ఇ. వి. రైల్వే జి. వి. పి. రైల్వే

తనవారి ఇ. వి. రైల్వే జి. వి. పి. రైల్వేల పరిస్థితులను గురించి యోచించబడినది. ఈక్రింది తీర్మానము లామోదింపబడినది.

ఇ. వి. రైల్వే ఫెడరేషన్ యిబ్బందులకు ఈసభవారు సానుభూతిని తెలుపు వారు గల 4 మాసములలో కనుపరచిన యొక ముద్రమును గొనియాడుచు ఆ రైల్వేలను అంతటిలోను సంఘముల నేర్పరచవలెనని యిసభవారు గోరుచున్నారు.

ఈ నెల 2 తేదీన జి. వి. పి. రైల్వే ఫెడరేషన్ సంఘసభవారు గోరిన కోరికల నీసభవారు బలపరచుచు అంతర్యక్షుల కోరికలనుగూర్చి సభవారు నెరవేరవలెనని ఆ రైల్వే అధికారులను గోరుచున్నారు.

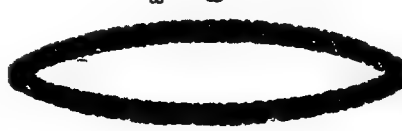
డి. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ

నవరను బంగారుకు, సీమ వెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము

మానవ అన్ని విధములయిన బంగారు, వెండి నగలు, వెండి మకచెంబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయమునకు స్థానముగా యుండును. వచ్చులు, కెంపులు, నీలములు, పువ్వరాగములు అసలంజాతిలోను యిమిలేవనులోను విక్రయమునకు దొరుకును. విక్రయ ప్రామాణ్యములకు పువ్వరాగములు అకురాట్లు, గాజులదిమ్మలు వగయిరాలు అన్ని వని సామానులను సరసముయిన ధరలకు విక్రయించబడును. ఇకపాటి నుండి వ్యాపారము చేసిన మానవులకు మిక్కిలి తెలియును.

3962

ప్రాప్రయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

అవంత మీ ఫెడరేషన్ వారి ఆర్థిక పరిస్థితుల గురించి చర్చించబడి యి క్రింది తీర్మానము లామోదింపబడినది.

వివిధ రైల్వేల సంఘములను తమతమ అభీప్రాయమున ఫీజులను వెంటనే తంపించవలెను.

2. ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే యూనియన్ వారు రూ. 250 జి. వి. పి. స్టాఫ్ వారు రూ. 150 వనివాండు రూ. 1250 జి. ఎస్. ఆర్. రూ. 700 లు ఎస్. డివిల్యా. రూ. 100 లు వి. బి. అండు సి. వి. రైల్వే వారు రూ. 400 లును వెంటనే జనరలు సెక్రటరీగారికి పంపవలెనని యి సభ వారు గోరుచున్నారు.

3. వివిధ రైల్వేల యూనియన్లను సమైక్యమునకు రూ. 50,000 లు వందల మూలమున యి కౌన్సిలువారియందు సభజనకకపూర్వము జమచేసి తంపవలెను.

తదుపరి అధ్యక్షులకు వందలమూలతో సభ ముగిసెను. (ఆ. పే.)

రేవల్ల డి. ము. కోర్టులో

O. S. 259/28

వాదులు:—1. వేములపల్లి నాగయ్య, 2. ఈ గంగయ్య, 3. కొమ్మనేని నాగయ్య, చింతమోటు శేషలక్ష్మణాచార్య.

ప్రతివాదులు:—1. గోగనేని రాఘవయ్య, 2. ముత్తవరపు క్రిష్ణయ్య, 3. వేములపల్లి సుబ్బయ్య చింతమోటు.

4. సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ ఫర్ యిండియా యొక కవున్సిల్ తరపున గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు సైనికుల వాదులు తమ తరపునయున్న చింతమోటు గ్రామములోని దావాస్థాన దాఖలా A-E మాక్కుల బహుళములో నాక్కుల జమలందరి తరపునయున్న ప్లామదాఖలా A/1 E/1 E/2 E/3 మాక్కుల ప్రదేశములో 1, 2, 3 ప్రతివాదులు చేసిన ఆక్రమణలు భారీ చేయించగలందులకు నున్న కార్యక్రమ యింజన్ కెవలై రాకెటింగ్ వల సమిత్తం దావా తెచ్చివారు. ఆదా 20-8-28 తేదీకి వాయిదా అయియున్నది. ఆరోజునాటికి చింతమోటు గ్రామములోని జమలెక్కలైనను దావాలో వాదులుగాగని ప్రతి వాదులుగాగని చేరి వాదించుకొనవచ్చును.

వాదుల వకీలు చావలి శ్రీకృష్ణయ్య, రేవల్ల.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టులో

వి. పి. నెం 39/1928

పిటీవనరు:—(బుర్రుడు) అల్లా వెంకటరెడ్డి కమార్లు నరసారెడ్డి వ్య సాయ జీవనం మోడు మాన్ తెనాలి తాలూకా. ప్రతివాదులు:—(బుర్రుదారలు) కొల్లి విన బసిరెడ్డి మరి ముగ్గు.

1920 సం॥ ఆగస్టు 19 (2) కెక్కు ననుసరించి వైన సుదూరంబున పిటీవనరు. తన్ను యిక్సాస్యెంటుగా తీర్పారించుటకు పిటీవను దాఖలే చేసుకొని యున్నాడు. సదరు పిటీవను విచారణ నిమిత్తం 27-8-28 తేదీకి వాయిదా వేయడమైనదని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

సర్కార్ శేట్ జడ్జి కోర్టు, ఎస్. వెంకట సుబ్బారావు, బాపట్ల. సర్కార్ శేట్ జడ్జి కోర్టు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

మిక సెనేటు సభ్యుని ఎన్నిక

రిజిస్ట్రార్ గారు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేటులవలన నివసరకు సెనేటు సభ్యునిగా నెన్నుకొనబడిన ఎం. వెంకటరంగయ్య ఎం. ఎ. గారు ఇప్పుడు నెల్లూరులో వి. ఆర్. కాలేజీకి ప్రిన్సిపాలుగా నియమించబడినందువలన సెనేటునకు ఎక్కు అభీప్రాయ సభ్యులై రి. కాపున వీరి స్థానమునకు రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేటులు ఇంకొకరిని సెనేటు సభ్యులుగా నెన్నుకొనవలసియున్నది.

ఈ ఆగస్టు 7 తేదీకి రిజిస్ట్రార్ తమ పేర్లుగల రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేటులను మాత్రమే ఎన్నికలో సభ్యునిగా నిలబడుటకుగాని పేర్లు నిచ్చుటకుగాని అర్హులు. ఎన్నికదారులు తమ యిష్టమునవచ్చినవారికి తమ పేర్లు నొప్పగవచ్చును. అటువంటి నామినేషన్లు అన్నియు ఎలెక్టరులు ప్రాతిమూలమునందే మరి యొక ఎలెక్టరు యొక్క ఆమోదమున గలిగియుండవలెను. నామినేటు చేయబడుచున్నవారు సెనేటులో పనిచేయుటకు తమ ఆంగీకారమును ప్రాతిమూలము యి నామినేషను పేపర్ల యందు తెలియజేయవలెను రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేటులగాని స్వంతముగాగాని నామినేషను పేపర్లు ఈనెల 17 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలలోగా రిజిస్ట్రార్ గారికి అందజేయవలెను.

ఈనెల 18 తేది తనివారము మధ్యాహ్నము 1 గంటకు ముగిసిన బెజవాడ మ్యూజియం హాలునందు జరుగవలెను.

ఇష్టాగోష్ఠి

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తాడేపల్లిగూడెం వాస్తవ్యులగు శ్రీయత యద్దనపూడి వెంకటరత్నంపంతులుగారిచే రచించబడి ప్రకటించబడిన సద్గ్రంథమును విమర్శకార్థము గ్రంథకర్తగారు నాకు పంపిరి. సారంముగ కాంతముతో పఠించిరి. యిది నాటకముకాదు. నవలకాదు. కథకాదు. యిది యొక అద్భుత కల్పనాకాశముగల స్వభావోక్త్యంతకార భూయిష్టముగ శాస్త్రపోకడలుగల రచన అయియున్నది యిందలి విషయములన్నియు లోకజ్ఞానమున నృధిచేసి సామర్థ్య ప్రపరవ కలిగించును. యిట్టి గ్రంథమును యిదివరలో తెలుగు భాషలో యెవరును ప్రకటించియుండలేదు. సాధారణముగా యెంతయో ప్రపంచజ్ఞానసంపన్నులయిన వందేరువలెముగాని యిట్టి సద్గ్రంథముల వ్రాయవలెను. శ్రీయత పా న గంటి లక్ష్మీనరసింహరావు వంతులుగారిచే రచించింపబడిన సాక్షి సంపుటములు చదివిన యెట్టి అనుభవ జ్ఞానము సంప్రాప్తించునో అట్టి అనుభవ జ్ఞానము ఈ గ్రంథరాజము పఠించిన నుల భిక్షుగలభించున, ఇది 26 ప్రకరణములుగవిభజించబడినది. 228 పేజీలు గలిగినదైయున్నది. కొన్ని కొన్ని చోట్ల వాస్తవము నెదజల్ల జడినది. స్వభావోక్తులచే పూరించబడినది. దంతతీర వాస్తవములు సంపాద పంబంధములు, విరక్తులు కర్మములమొదలగు విషయములు వినోద పూర్వకముగ చర్చించబడినవి.

వివాహ విషయములు కథావరాహాశ్రమముల చక్కగా వ్రాయబడినవి అత్తకోడండ్రపాత్రులు వగయిరాలు ముచ్చటగా వ్రాశినారు. గ్రంథముంతయు నవరసభూయిష్టముగ నున్నది. యిట్టివిజ్ఞానమున నృధిచేయు సద్గ్రంథమును రచించుచు దేశోపకార మొనర్చినందులకు సదరు గ్రంథకర్తగారికి కృతజ్ఞత వందము లాచరించు చున్నాడు. యిగ్రంథమునకు పీఠిక ప్రహృత్తి చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహ కవివరణ్యులచే వ్రాయబడినదిగాన దీనికి మరింతకోభావించినది. యిట్టి గ్రంథములు యింకను రచించుటకు యిగ్రంథకర్తగారికి విద్యాబుద్ధి లాసంగ గలందులకు భగవంతుని ప్రార్థించు చున్నాడను. కొత్తపల్లి నరసింహయ్య.

విదేశవార్తలు

కార్తిక సోమలిస్తు
అంతర్జాతీయ మహాసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 6:—బ్రుస్ బ్యూ వార్త లిట్టు దెలుపుచున్నది:—కార్తిక సోమలిస్తు అంతర్జాతీయ మహాసభకు 600 ప్రతినిధులు 82 దేశములనుండి విడుదలయి చర్చా ప్రారంభమునాడు ఊరేగిరి.

సభాధ్యక్షుడగు అర్థుర హెండర్సన్ గారు చీకటాపనులు చెప్పినదనిరి. జాతినిమితి అవంతి రాబోవుసభలో ఆస్త్రేల్యానూ యుద్ధబహిష్కరణమునూగూర్చి జేసిన యభిప్రాయములందు తమకు సమ్మతములేదని ప్రపంచమునకు స్పష్టముగ వెల్లడవలెనని హెండర్సన్ గారు దిరి. ఆరికపనిని గూర్చి ప్యాసిట్టు ప్రభుత్వమువారు జేసిన ఆక్షేపణలను జాతినిమితి అంపంబివారు ప్రతిపాతము జేయవలెన.

అధినివేశములు

యూరపియను పెట్టుబడిదారుల
స్వలాభపరాయణత్వము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 6:—ఆసియా ఆఫ్రికాలోయున్న అధినివేశ అధికారులకు జనసామాన్యమును యూరపియను పెట్టుబడిదారులు తమ స్వలాభమునకు వినియోగించుకొనుచున్నారు. గాని దానిని ఆప్రయోజనము అంతర్జాతీయ సభవారు పూనుకొనవలెనని హ్యాండర్సన్ గారు దిరి.

యుగోస్లావియా
ఇటలీ వ్యవహారములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 6:—బెల్గ్రేడు వార్తలు ఇట్లు దెలుపుచున్నవి. ఇట్లుతో ఒడంబడికలనుగూర్చి ఆసియానియటకు నియమింపబడిన పార్లమెంటు కమిషను ఆ ఒడంబడికను అంగీకరించిరి.

కెల్లాగు ఒడంబడిక

“రషియాను ఏకాకిగజేయుటకే యుద్దేశింపబడెను”

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 6:—హస్కెన్ వార్త లిట్టు దెలుపుచున్నది: చివరకుగారు కెల్లాగు ఒడంబడికను రషియాను ఏకాకిగజేయుటకే యుద్దేశించినది. కెల్లాగు ఒడంబడికలో జాతినిమితి ఒడంబడికను, ఆ కర్మాని ఒడంబడికను రాయబారములతో జేర్చినది. ఫ్రెంచి ఒడంబడికనుగూడ జతజేర్చిరి తమ వాదమును బలపరుచుటకు దృష్టాంతముగ జూపిరి. సోవియటు ప్రభుత్వమువారు యుద్ధమును సల్పుటకే ఇట్లు జేసినది. కెల్లాగు ఒడంబడికను సంతకముజేసిన ప్రభుత్వము కీయుద్దేశ్యము లేకున్నచో ఇచ్చితినననా వినియోగించవలెనని రషియానుగూడ ఈ ఒడంబడికలో పాల్గొనటకు అహ్వానింపవలెననిరి. ఆయంధ విస్తరణముగూడ తమధర్మముగ వారి ఒడంబడికలో ఏర్పాటు జేసికొనకపోవుటచే కెల్లాగు ఒడంబడిక బంహిసమైనదనిరి.

ఒలింపికు ఆటలలో ప్రాంసు మొదటి స్థానము నాక్రమించినది. బ్రిటను ఏడవస్థానము నాక్రమించెను. 2 గంటల 32 నిమిషముల 57 క్షణములలో గెలిచిరి.

ఆంగ్ల దేశపు పాతకల విద్యార్థులు కనడా న్యూఫౌండ్లండుకు సంచార మేగుచున్నారు. యువరాజు వారి నాశిర్వదించిరి. వారి సంచారము సామ్రాజ్య స్నేహపాతములు తోడ్పడుగాక యనిరి.

యాత్రకు బోవువారు

15-8-28 తేది ఆడి అమావాస్యకు

రామేశ్వరమునకు బోవుడు

సాత్ ఇండియన్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

అత్యద్భుతము! అశ్చర్యము!! ఆమోఘము!!!

ఇదివర కెన్నడు ఈదిగువ తెలుపబడినట్టి బహుమతి సామానులు మీరు కని, విని యుండరు అప్పుడే సగముభాగము వికయమైనది. ఆలశ్యముచేసిన ఆశాభంగమగును. ప్రస్తుతము కొనలేనివారు సహితము ఒకదఫా చూచి ఆనందింపుడు. గాన ప్రతియొక్కరు ఒకదఫా మా ప్రదర్శనశాలకు రాగోరెదము.

బహుమతి నివ్వకగిన బంగారు గ యారములు, ఇదియేషన్ దంతం బ్రష్టు, బుస్సునలు, అడ్డములు, కట్టలు, పెండి ఫోటో ఫ్రేములు, సవినరకము పెండి టీ, కాఫీ సెట్లు మున్నగు జేలైన సరకులు పరస్పరముగా విక్రయించబడుచున్నది.

లండన్ లానుము “సిమ్మిడియార్” } ఉమ్మడి రామేశ్వరశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, పెరిఫోన్ నెం 2832. } సగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఐకమత్యముతో గూడుకొన్న చీనా

ప్రభువుల సభలో శ్యాలిస్పర్గారి యుపన్యాసము

లండన్ ఆగస్టు 6:—ప్రభువుల సభలో విదేశాంగ విషయములను చర్చించి, చీనా లండన్ నీకమై ఒక్కటిగ యున్నదని దెలుప, చీనా 2030,000 మంది ఆసియానాలై యున్నారనియు, వారు కలుగుచు ప్రత్యేక సైనిక గర్హముల యాధికారములతో యున్నారనియు, వీరు కమ్యూనిస్టులతో కాలము గాడుచుండినందున, ఒకపుడు ఒకరతో ఒకరు రాయబారములను సల్పుదుననియు హాల్స్పెరీ ప్రభువు చెలిపెను.

కొన్ని నేనలకు తగ్గించుటకు వీర సంతకమింపకొనుచుండియని ప్రభుత్వమువారు స్పష్టించి జూపిరి. ఈయుద్ధము ము నిజముగ ఎంతవరకు వెరవేసినో జూచిన దాని యధాగమము తెలియవలెనది.

కెల్లాగు సంతకబడంబడికను అంతర్జాతీయ సర్టిఫికేషన్ ప్రకటించుచుండిరి. కాని కొంతవిషయమే అది కాలముంచి దెయ్యది. అంతర్జాతీయ అని నామమే అంగీకరించి ప్రాపంచిక కొంతనిర్మాణమునకు విలయు సదకులను లభించించవలెననియు అని కష్టముగమందుననియు నిడివిరి. ఈప్రపంచము అసంపూర్తి స్వీయక్షణాగమ ఇంకను యుద్ధమునవరముగ నుండుననిరి. ఆయుధముకంటె మరితర యుద్ధమును బ్రిటను జేయవలెనని కాని అహింసామేదియు యుండవలెనని. బ్రిటనుకు ప్రత్యేక లాభములన్నచోట ఈకల్పాదిట్టములు ఈస్వీయరక్షా యుద్ధములు అవసరముగ వీరగుచు, చుట్టునున్నది.

ఆంగ్లో చీనా సంబంధములు

వర్తకపుటాడంబడిక ప్రయత్నములు

ర్యూ, ఆగస్టు 6:—జూలై 18 తేదికి జెప్పినట్లు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వముతో జేసికొన్న వరకుల గూడకో న్నటులే పేముగూడ పరిష్కారము నంగీకరించెనని సర్ అస్టిన్ చాంబర్లెన్ గారు దిరి. అమెరికా జేసికొన్నటులే బ్రిటను గూడ చీనాతో వర్తకపు టాడంబడికను జేసికొనువిషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమేమని చీనాజాతీయ ప్రభుత్వమువారు పికింగులోయున్న బ్రిటిషు రాయబారి నడిగి రిరి.

అయుధవిస్తరణమునగూర్చి ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వములకు జోరిన రాతివరకులకు ఇటలీ, జపాను, యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వములకు చెలిపి మని పార్లమెంటులో 3 తేది ని ప్రకటించిరి.

బాల్టిమోరె 61 జన్మదినోత్సవము 3 తేదికి జరిగెను. సర్వేంద్రులైరుతో తన సెలవులో మొదటిభాగమును గడిపెనరు, రాబోవు వారాంతమున ఎయిత్తులాచెయ్యు కేగవరు.

సర్ జార్జి ఆల్ఫ్రీడ్ మిల్స్ గారు చరిషావుటచే 4000000 పానుల ప్రభుత్వ కోశాగారమునకు మరణముకడకుగ జేరినవి.

ప్రకటన

శత్రువు గోదావి జిల్లా ఖీమనంలోని నాథాలూకు నెం 1120 లు యిట్లు లాగి తీయబడునని 1922 సం॥ లో ప్రకటించినాను కాని లాటరీ చీట్లు యెవరూ సకపోవులవలన లాటరీ ప్రయత్నములు విరమించడమైనదనినీ, యేజిల్లులన నే న సొమ్మవనూలుచేసియుండలేదనినీ, యేజిల్లు చీట్లు విక్రయించునయెడల సొమ్మవారే చీట్లుకొన్నవారికి చాపనుచేయవలసియుండునని యిందుమూలముగా ఆంధరికి తెలియచాడమైనది. 5004

పెనుమెత్తు సుబ్బరాజు

ఆయాస వడవదు

3919

శూలనాస్తి తగ్గిపోవును

3

చాంబర్లెన్ శూలనాస్తి నివారిణి ఉపయోగించిన దా ప్రతిక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిసాంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాలా సమృద్ధమైనది. చాలాకాలమునుంచి ఆశీక ఖనికాద్యులచే ఆమోదింపబడు చున్నది. మందులంగ క్లబ్బిటిలోను దొరకును ప్రపంచమున దంతిలను శూలనాస్తి లకు, దిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పాత్రికడుపుసంబంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. నెంటునే దాని ఖనికామును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేంబర్లెన్ శూలనాస్తినివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

మత్తుపచార్ధము లిందులో కలియదు.

శూలనాస్తికి, అతిసారమునకు పూచీయెగ నివారిణి.

కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

50 సంవత్సరముల క్రింద తయారు చేసిన పాంథూరు,
బొంతలకోడూరు ఖడ్గద్రు ప్రదర్శింపబడినను, పన్నుని నూలుదీయ
టలో పాంథూరు, బొంతలకోడూరుచాకు ప్రజలకు వారి కొ
లలమును జూపిరి. ప్రదర్శనములు చాల చక్కగా నమర్చబడి
నేత్రానందకముగా నుండెను. విద్యుద్దీపముల సహాయముచే
నడి మఱింత కోభాయనమన నుయ్యెను. పిటి యన్నిటికి నర
సింహరావువారిని కొనియాడవలసి యున్నది. వారి సహాయము
లేకపోయిన యీనగరమున యిన్ని సహజేశములు, ఇట్టి య
ద్భుత ప్రదర్శనములు జరిగి యుండవని ఘంటాశధముగ జెప్ప
గలవని శ్రీ శివారామకృష్ణగారభి పాఠ్యమిచ్చియున్నాడు.

ది ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus) ఇచ్చి చాల ఆదరు.
  - (2) 1927 సంవత్సరములో మరణము వల్లగాని, మరేవిధమైనట్టి గాని క్లెయిమ్స్ లేకపోవుట కుభసూచకము.
  - (3) ఖర్చులు సీమియము అదాయముతో మొదటి సంవత్సరం 100-కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది విశిష్టత చూపనకు చాళిలా.
- “ భిమాకంపెనీలు మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట ఆదరు. ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ వారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూప గలగుట ప్రశంసనీయము ” (ప్రెస్బ్యురున్ పత్రిక.)
- కలకుంటి గల ఏజంట్లు జీతము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

ది బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగు మిల్స్ లిమిటెడ్ బెజవాడ

పై మిల్లులో తయారగు నాణ్యమైనవస్త్రములు, కోటింగు, లాంగుక్లాతులు, పైన్స్, ట్విల్లు, డ్రిల్లు, చీరలు, యింకా వివిధములయిన రకములు సరసమైనధరలకు యీ దిగువ పేర్కొనిన ప్రదేశములలో మా గోక్షాస్తువద్దదొరకును.

బెజవాడ, గుడివాడ, బందరు, విజయనగరం, రాజమండ్రి, వలూరు, తెరాలి, బాపట్ల నెల్లూరు, నర్సారావుపేట, గుంటూరు.

వలయువారు మా వద్దనేకొని మమ్ముల ప్రోత్సాహించగోరెదము:—

గూడూరు లక్ష్మణరావు బి. ఏ.

మేనేజింగు ఏజంట్లు అండ్ డైరెక్టరు

విలపించు, నరముల విలపించు

రక్త హరి

విలపించు వాడి

Deschiens' syrup

విరళము ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 చైద్యులలక్ష్యకొనియున్నది. డెస్చిన్స్, ఫ్రాన్స్

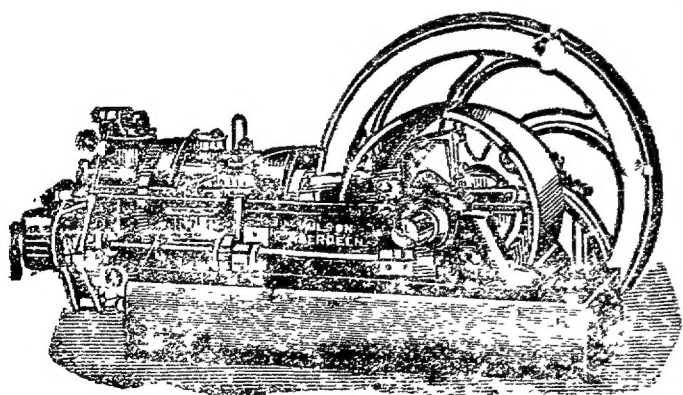
అను మొదలము, గమనించుము. ఎక్కడను చక్కము.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174 Broadway Madras

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టగును.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిపేథి, మద్రాసు.

బ్రాంచిఆఫీసు, బెజవాడ.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ్ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి శాస్త్రి)

ప్రతిష్టాత్మకము ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 314 పేజీలు

నిండుకాల్గికోరెండు ఛదర్ పైటు కాగితములు

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ధర రూ 2 8

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకతీయము, 7, రేణుకెట్టిపేథి, మద్రాసు.

కృష్ణా గోదావరిజిల్లాల

రీ నెటిలెంట్లు

శ్రీయుత టి. ప్రకాశంగారి 17 వ వ్యాసము

వర్తకవ్యాపార రాకపోకలవిషయమున యీమాడు జిల్లాలయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధిని నిరవహించుటకు, అందుమూలమున రయితులపై పన్నులను స్థిరపరచుటకు తనయొక్క సిఫారసును సమర్పించుకొంటున్నది. నెటిలెంట్లు ఆఫీసరు తన రిపోర్టుయొక్క 26 వ పేరాయందును 5, 6, 7 వ అనుబంధములందును యిచ్చించుచున్నాడు.

కాకినాడ, మచిలీపట్నం, యీ రెండు పట్నములును నేటి కాలమున పేర్కొన బడ దగిన సముద్రరేవు స్థలములు యొన్నవి. మచిలీపట్నం లేక బందరు ఓడరేవుగా బొత్తుగా ఊహించినవినియు, నందుకు కారణము కృష్ణాజిల్లాలో శాశ్వతముగ ఆర్థిక ప్రాశస్త్యము కాదనియు, దానికిగల ప్రత్యేక అసౌకర్యములను, రైలుసౌకర్యము లభిస్తున్నది వేయటమును, మాత్రమే యిందుకు కారణమనియు, నెటిలెంట్లు ఆఫీసరు చెప్పుచున్నాడు. అదియొడరేవుగా నభివృద్ధిగాంచుట కాటంకముగా నుండిన ప్రత్యేక అసౌకర్యములేవో యితడు చెప్పజాల తున్నాడు. పూర్వకాలములోనున్నదశకు వచ్చియుండిన గొప్ప రేవుస్థలములలో నొకటియగు మచిలీపట్నమునబోలు నోడ రేవులను ప్రభుత్వము వారి భివృద్ధి గావించ దలచి యున్నచో, నేటి కాలమున కేవల యిన్నియు ప్రపంచములో కెల్ల శ్రేష్ఠముగ రేవుపట్నములై యుండెడివి. కాని, భారతీయులలాభివృద్ధికి భారతదేశముయొక్క వర్తకము రాకపోకలు సముద్ర రేవు పట్నములు అభివృద్ధి జెందుట విదేశీయ ప్రభుత్వమునకు శ్రేయముగాదు. 1728 సం॥ లో మచిలీపట్నంపద్ద నుండిన “రెసిడెంట్” తాను “మనశ్చింత చే బాధపడుచున్నందున” అన్నటినండి విడుదల కాబడ గోరి యుండిన కారణముచేతను అటుపిమ్మట 100 సంవత్సరములు గడచిన తరువాత కర్నూలు వార్తరు క్యాంబెలు అనునతడు “మచిలీపట్నంపద్ద నున్నకొట డిచ్చిదేశమునకును కవులకును దప్ప నితరు లెవ్వరికిని వాసయోగ్యము కాదు అని వర్ణించి యుండిన కారణముచేతను నెటిలెంట్లు ఆఫీసరు మచిలీ పట్నము రేవు స్థలముగా నభివృద్ధి కాదగిన స్థలము గాదని నమ్ము కొనుచున్నాడు.

1728 సం॥ రెసిడెంట్లు రోగిపుడియి యుండవచ్చును. డెల్టరు క్యాంబెలుయొక్క “జోబ్” వర్ణన యొక చెమ్మగల మీద కోటను నిర్మించియుండినవారి బుద్ధిహీనతను చాటు నచ్చును. కాని విదేశీయుల యొడలలో మొట్టమొదటి రెండు ఓడలకును రేవుస్థలముగా నుండినట్టియు సాలుకు రూ 6,000లు రాబడిగల యొక జాగీరును, ఫ్యాక్టరీలను గట్టుకొనుటకు స్థలములను ఆకాలపురాజుచే సదరు విదేశీయుల కిప్పించినట్టియు, మచిలీపట్నము, ఓడరేవుగా నభివృద్ధి కాదగిన స్థలము గాదని, పైకారణములు నిరూపింపజాలవు. వెంకటాద్రి రాజా యొక్క యోడలు వస్త్రములను ఇతరవస్త్రపులను పొరుగునీనులకును, దూరస్థలములకుగూడ, దీసి కొనిపోయి వాసికొనారుగా బుగారమును వెండిని మచిలీపట్నమునకు దీసికొనివచ్చుచుండెడివి. ఒక బంగారుపత్రముమీద బాబువాస విదేశీయులకు స్వాగతమొసగి, యొకజాగీరు నిప్పించి వీరవాసరమువద్దను మరొకొన్నిస్థలములవద్దను తమస్వంత ప్యాక్టరీలనుగట్టుకొనుటకు సౌకర్యములనున్నటి నొసగియుండిన వెంకటాద్రిరాజా ఆసమయమున నట్లుగావించుటవలన తనస్వంతప్రజలయొక్క వ్యాపారమునకును పరిశ్రమలకును యినుపకౌంఖములను తయారజేయుచు సమాధినిత్రవ్వచున్నాడని దెలిసికొనజాల కండెను. బందరురేవుస్థలము ఊహించుటకు ఈజిల్లాపై చెచ్చి పెట్టబడిన ఆర్థిక విశ్లేషణ కరమగు ప్రభుత్వవిధానమే కారణమని చరిత్రాంశముయొప్పును. కృష్ణా జిల్లాలో బందరురేవు పూర్తిగా ఊహించినదని చెప్పటంలో గోదావరిజిల్లాలో కాకినాడరేవు అభివృద్ధిగాంచుచున్నదని భాజింపబడవలసిన యవసరములేదు. దీనిపూర్వస్థితితో సరిపోల్చినచో దీనిక్షేత్రావృత్తి మచిలీపట్నముతో సంచుమించుగాసరిపోవుచున్నది. కాని యదిపూర్తిగా ఊహించుటకు విశేషకాలముపట్టుదు. కాని, కాకినాడ రేవువిషయమున హాల్లవద్దగారు ముంకనగా మాటలాడుచో, ఇచ్చట నింకను వ్యాపారము సలుపుచున్న ఆంగ్లకంపెనీలకు శ్రేయము కాదు. మచిలీపట్నమురేవులో విదేశీయులనుండి ఇగుమకులమొత్తము 1901-1902 సం॥ లో రూ 5,12,704నుండి 1923-24లో రూ 87,490కు తగ్గినది. కోస్టింగు ఇగుమకులమొత్తము 1901-1902లో రూ 398,855 నుండి 1924-25లో 164, 680కు తగ్గినది. ఈవిధముగామానే విదేశీయులకు యెగుమకులమొత్తము 1901-2లో రూ 80,549 9 నుండి 1923-24 లో రూ 2, 62, 500 కు తగ్గినది.

కొద్దలవ్యాపారమునకు సంబంధించిన యెగుమతుల మొత్తము రూ॥ 5,75,604 నుండి రూ॥ 2,11,848 లకు తగ్గినది. కాకినాడ రేవు వివరమున ఫలితము లింతిహింపముగా లేవు. ఈ రేవునకు విదేశములనుండి వస్తువులు మొత్తము 1902 లో రూ॥ 18,85,088 నుండి 1923-24 లో రూ॥ 11,20,157 లకు తగ్గినది. కొన్నింటి దీగుమతుల మొత్తము రూ॥ 22,90,146 నుండి రూ॥ 45,48,518 లకు పెరిగినది. విదేశములకు యెగుమతులు 1901-2 లో రూ॥ 49,09,865 నుండి 1923-24 లో రూ॥ 1,69,72,748 లకు పెరిగినవి. కొద్దలవ్యాపారము రూ॥ 40,70,543 నుండి రూ॥ 51,48,651 లకు పెరిగినది. ఈ జిల్లాలలో ఇంజనీరు మౌలిక సౌకర్యమును గూర్చి, రైలుమార్గములను నిర్మించునట్లుగా వివరముల న్నాయమునీటి, యీ సంస్థలకు రజావుచేయుచున్నవా? దిగుమతులు లేక యెగుమతులు 25 యేండ్లకాలములో 10 లేక 20 లక్షల రూ॥ వరకు పెరిగి యెక్కువగా తగ్గినవారు. అదేకాలములో అంతరజాతీయ వ్యవసాయ మునకుగాని లేక వర్తకమునకుగాని గావించబడిన యభివృద్ధి యెంత? కాకినాడ రేవులో యెగుమతులకు యెగుమతి, లేక దిగుమతులయందుగాని, కొంత యభివృద్ధియొక్క దే యున్నదనియు. అయితే, యెగుమతి పక్షములో పెంత భాగము ఈ జిల్లాల రైలుమార్గములచే పండింపబడుచున్నదో మనము కనుగొనవలసియున్నది. కొన్నింటిగాని, లేక తూర్పు ఆఫ్రికానుండిగాని కాకినాడ రేవునకు దిగుమతికాబడిన జీడిమిడిగింజలు, బదులకప్పుల నుండి విదేశీయబడి తుట్టించుచున్నది మరల యెగుమతి చేయబడుటకును, ఈ జిల్లాలయొక్క రైలుమార్గమును, ఈ భూమిపై నేర్పరచు గు స ం జ్ఞం ధ ము ను ం డ జాలదు. తూర్పు గోదావరిలో రాజ్ గోడాలాలో కాకినాడ కు తిమారమున చేరుచున్న మార్గమునుగూర్చి నిట్టివ్యాపారమున్నదని నెట్టియెంటు ఆఫీసులకు నిజముగా చెలియదు. అచ్చట కొండరు భారతీయులచే జీడిమిడిగింజలవ్యాపార మొనగినగా నడుపుచున్నది. ఈ జిల్లాలలో జీడిమిడిచెట్ల కోట లుగలవారిలో చాలమందికి మార్గమునుగూర్చి యీ వ్యాపారము జరుగుచున్నదని తెలియదు. ఈ విధముగానే యీ వ్యాపారము నడుపుచున్న యజమానులకు తమ స్వంతజిల్లాలయందును, దేశమందును, కావలసినన్ని జీడిమిడిగింజలు దొరుకుచున్నవని తెలియదు. ఏ కారణముచేతనోగాని వీరు కొంతకాలము నుండి జీడిమిడిగింజలను కొచ్చిన నుండియు, తూర్పు ఆఫ్రికా నుండియు మోత యిచ్చుచున్నాడని చెల్లించుచు దిగుమతి చేయుచుండుట వారినివ్యవ్యాపారమై యున్నది. ఈగింజలనే బాగుచేయించి మరల విదేశముల కెగుమతి చేయుచున్నాడు. జీడిమిడిగింజలవ్యాపారము వృద్ధియగుచున్న కారణముచేతగా యీ జిల్లాలయొక్క రైలుమార్గమున కెక్కువపన్ను విధించుట? దిగుమతులు వృద్ధియగుటకు ఈజిల్లాలయొక్క వామాన్య వ్యాపారముయొక్కయు వ్యవసాయ వాదనియొక్కయు, యభివృద్ధిని నూచించుచున్నదని వాదించబడుచో, నిదిగూడ యథార్థముగాదు. దీని నుండి మనము భారతదేశముయొక్క కొద్దల వ్యాపారముగూర్చియు, యెగుమతి సంబంధించిన వినాశకరమగు ప్రభుత్వ విధానమునుగూర్చియు, విచారించవలసియున్నది.

తూర్పుపడమరగోదావరి కృష్ణాజిల్లాల శైలిబలిజ సంఘము

ఈసంవత్సరము ఆగస్టు 11 వ తేదీ శనివారము ఉదయం 8 గంటలకు అమలాపురం తాలూకా జగన్నాథపురముగ్రామము లో తూర్పు గోదావరియందల స్థానిక సంఘాధ్యక్షులు ము॥ రా॥ శ్రీ గుత్తుల నారాయణరావుగారి యాహ్వానమున వారి మేడయందు శైలిబలిజ సంఘముయొక్క అష్టమ వార్షిక సభ జరుపబడును.

ము॥ రా॥ శ్రీ దొమ్మిటి వీరంశెట్టిగారి ప్రధానవాగ్దేశ్యము వహించుటకు దయతో సంగీకరించిరి.

జోడనక్కరు

ఈసంవత్సరము ఆగస్టు 12 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయం 8 గంటలకు అమలాపురం తాలూకా జగన్నాథపురముగ్రామము లో తూర్పు గోదావరియందల స్థానిక సంఘాధ్యక్షులు ము॥ రా॥ శ్రీ గుత్తుల నారాయణరావుగారి యాహ్వానమున వారి మేడయందు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ జరపబడును.

గుబ్బల రామన్న,

గౌరవకార్యదర్శి.

జాతకము

జాతకమునకు నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము (నాయుకాలముగాని మాకు పంపి నచో జాతకముయొక్క దూపము, స్వభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సంతానము, కళాత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము, మొదలగు గాగల వివిధములును వ్రాసి రూ॥ 2-4-0 లకు వి.పి. గా పంపెదము. క్యారెక్టరు రీడింగుతో ఒకసారి ర ఫలం. 1-4-0. ఆర్డర్ల వెంకటేశ్వరశ్రీ, 1472 8249

గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలారీ కంపెనీ, బెజవాడ-ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు. మోసములేదు.

మానవజన్మశాలలో శ్రోత్రరకముగాజాలు, మెదగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగినవగలు, ఉంగరములు, కాళ్ల గొలుసులు, బంగార, వెండిగొలుసులు, మరలవెంటలు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

నవరసుబంగారానకు, ఛాచివెండికి, శ్రోత్రమాదిరీలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ.

నచ్చనివస్తువులను కొరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మాయుద్దేశ్యము.

ప్రాప్తైటరు-ఎచ్చేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

జంతుశాలము నవ్వరహారమునిచ్చు సరిఘము. హెడ్ ఆఫీసు:—బెంగళూరు సిటీ.

నాపీకం 1924

వ్యవసాయదారులకు వశువుల స్వంతదారులకు విగుల లాభకరమైనది. ముఖ్యపదుపాఠములు జంతువుల రిజిస్ట్రేషన్ (ప్రీమియం కడుతక్కువ.

సర్టిఫికేటుదారులకు, తమవొక్కొం పొందక పూర్వము వాయిదాలవద్దటి మీద చెల్లించుగట్టుగా ఆశ్శలు యివ్వబడును.

సర్టిఫికేటు వాచ్ ఫర్ సీటుబల్ వొక్కొం వెంటనే చెల్లించబడును.

ఆర్డర్ల జెంతు యిచ్చు పెక్కు, మార్గరైజు, పట్వీకెంట్లు లేనివొట్లు పట్వీకెంట్లు.

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు దంతటను కావలెను.

వివరములకు మేనేజింగు డైరెక్టరు, ది మైసూరు అగ్రికల్చరల్, డైరీఫారం కంపెనీ లిమిటెడ్, బనవనగూడి, బెంగళూరు సిటీ.

మేలైన పోర్టులాండు సీమెంట్

(నెమలి మార్కు)

మనసిపాలిటీలు, రైల్వేలు, ఎంజినీరులు, కంట్రాక్టరులు, ఇతరులు విశేషముగా దీనినే ఉపయోగించి క్లాఫియంతున్నారు.

గట్టిగా నడుచుటయందు ముద్రసిద్ధమైనది, ధరవరసము. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

4899 శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం అండు కో, 140, ఆదియప్పనాయకన్ వీధి, మద్రాసు.

GOODWIN'S MEDICAL CARBOLIC SOAP.

అంటుకోగలబంధమైన చర్మ వ్యాధుల పోగొట్టుట కేర్వరప బడిన దిగునులచే తయారైన నిర్మలమైన కార్బాలిక్ సబ్బు శుభ్రమైనదగుటయందు శ్రేష్ఠమైనది. అంటు సంబంధమైన వ్యాధులను ఆటంకపరచుచు నేహమంతటను శుభ్రపరచి ఆరోగ్యమును కలిగించును. వైద్య శాస్త్రజ్ఞులచే ఆమోదించబడినందున మెడికల్ ఆని శుభచేర్చబడినది. గడ్ విక్రయించెన్ద వారిచే తయారుకాబడినది.

ఆల్ ఫెడ్ డబ్ల్యూ బ్రాక్

4875 పోస్టుబాక్సు, 875, బొంబాయి.

ప్రకటన

శ్రీమద్రామ రామాయణ పుస్తకము రేవోపాదించుటకు శాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో రచయించి, ఇందరికి శుభము నున్నట్లు చేయ దలపెట్టి శ్రద్ధరసాయనకాలను నెలకొల్పిచాడు. ఆయుర్వేదమును విన్నయి నీటిని పొందును. శేటలూరు కొరకు వ్రాయుడు.

1274

ఆర్ధరసాయనశాల, ముత్తైల, కృష్ణా.

The Intermediate Guide by M. Sri Ramamurti, M.A., (To be published in 6 Vols. three vols. now ready).

Contains exhaustive Essays and annotations on all the English Texts prescribed for the Intermediate Examination 1929) of the Andhra University. Price Rs. 3/. for all the 6 vols. Write at once to.

M. Sri Ramamurti, M.A.,
M. R. College, Vizianagaram.

ప్రకటన (2048)

శోగులు నిర్ణయముగ వచ్చిగాని, జాబులవ్యాపారగాని శోగలక్షణములను తెలుపుచు చేసినచో శోగవ్యభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, వధ్యము, పిల్లరాలు వివరముగ వ్రాసిపంపబడును. (నం 2)

డాక్టరు శ్రీవాడ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రీ, బెజవాడ

కేదరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామవ్రసాద్ గాదు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము లోకప్రసిద్ధముల ఒకశరణు వరిత్రము. అందరూ వదవకో శుభాశీస్సలతో వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణగారి ఆమోదమును పీఠిక గలదు.

ధర 0-4-0.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక"

7, రంబుకెట్టి వీధి మదరాసు

ప్రతి గృహమునందు ఆత్యవశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము ఆత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd

Trade Mark

తెప్పించి, ఒకటిపా వాడిన మీరు విక్రీతి తృప్తిచెందరని మా నిర్ణయభిప్రాయము. (తెలిసినవారు అడుగకరే మాకు వెచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము. 504, వా 301
ఇవి మేలైనకస్తూరి, కంకుమపువ్వు, ఆపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినవి. కామూయతో గాని, ఇదిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలదిధనులు, దగ్గులు, శీతలము అల్లము, ప్లేగ్, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి వీలైన వడినెము, క్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధము, జలహీనత మొదలగువాటికి వ్రాతపూర్వములే తనికేయను స్త్రీలు వడివీలలను మువలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము నము. వాలిలెక ఒక గొప్ప వర్షప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-4-0 కట్ట, 4 రూ 0-4-0 కట్ట, పొద్దు 4 రూ 0-4-0 కట్ట, 1-2-0, 12 కి రూ 2-18-0, 25 కి రూ 5-8-0

భిషగ్గర్తు పాశ్యపు వెంకటాచల వండితులు, పొప్రైటరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

జులై 1928

వనోదధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 3500 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోలైందు వెల రూ 3-4-0 లు.

భస్మప్రదీపిక ఇందు సమస్త భస్మములు తుదిచేసి భస్మములుచేయ యూహని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు. రూ 1-కి రూ 500 కిమ్మడిగల భస్మముకూడ గలవు. క్యాలికోలైందు వెల రూ 2-0-0

2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

విషాచి నివారిణి ఆమోఘమైన

కలరామందు

గత యాత్రవది సంవత్సరములనుండియు అనేక ప్రాణులకు కాపాడి ఖ్యాతిపొందినది. దీనిని ప్రయోగముల యందు సయితము వెంటనుంచుకొనుట అవసరము. వీడల సహాయార్థము ప్రకటన వెల తగ్గించి నాము.

వెల బుడ్డి 1 కి రూ 1-2-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

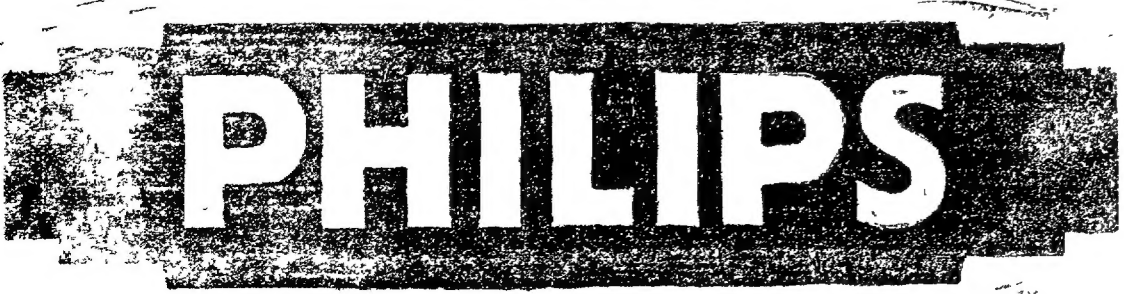
ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ,

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుదు అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంట్లవద్ద దొరకును.

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

Managing Agents:—BEST & CO. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

4302 **లెవిస్కో**
బిడ్డల జన్మసౌఖ్యము, బిడ్డల ఆరోగ్యమునుగురించి తల్లిదండ్రులు తహతహపడవలసిన నవసరముండదు. బలమును, సంతోషమును గలుగజేయును. మీ దుకాణాదారని ఆడుగుడు.
వెల 1 కి రూ 1/- శేడా
LEVISCO INDIA Co.,
Green Villa-Grant Road, BOMBAY.

మాన సోల్లా సినిమాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెలనులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గురమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైత్యకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతిము. అత్యర్థము, అరచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అలిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాయును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము
ఈగంధముతో జర్మనీగారడి, హాఫ్లానువము, అంగుళింక జాలము, మంత్రికాస్త్రము, ధూతపెద్దము, యంత్రములు, చీట్ల తేక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు, మనుష్యుని మాయముచేయుట ముడిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగలు, శరీరములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగువిచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 2113 చమత్కార గణితము:—(తెట్టులుక్ కమిటి వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్రవిద్య, మనోగణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్న, యాక్త, తమాషా లెక్కలు, గణితోపధానము గలవు. వెల రూ. 1.12 కి రూ. 5. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా